

TEKNOLOGİYA

METODİK VƏSAİT

2

LAYIHƏ

NATİQ AXUNDOV
HÜMEYİR ƏHMƏDOV
SVETLANA YAHYAYEVA

Ümumi təhsil
müəssisələrinin

-ci sinifləri üçün

TEXNOLOGİYA fənni üzrə dərsliyin **METODİK VƏSAİTİ**

© Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Bu nəşrlə bağlı irad və təkliflərinizi
aspoligraf.ltd@gmail.com və derslik@edu.gov.az
elektron ünvanlarına göndərməyiniz xahiş olunur.
Əməkdaşlığa görə əvvəlcədən təşəkkür edirik!

“ASPOLİQRAF”

LAYIHƏ

MÜNDƏRİCAT

Giriş.....	3
İzahat vərəqi.....	4
Məzmun standartları	11
II sinif üçün “Texnologiya” fənninin perspektiv planlaşdırılması.....	12

MƏİŞƏT MƏDƏNİYYƏTİ

1. Emal texnologiyaları, materialları və vasitələri.....	15
2. Özünəxidmət.....	17
3. Bitkilərə qulluq qaydaları	19
4. Yemək masası arxasında davranış qaydaları.....	21
5. Yemək ləvazimatları. Səhər və nahar süfrəsinin tərtibi	23

PLASTİLİNLƏ YAPMA İŞLƏRİ

6. Plastilindən kasanın yapılması.....	25
7. Plastilindən yapma bəzəklər. Qızılgül	27
8. Dartma üsulu ilə yapma. Tısbəgə.....	29
9. Plastilindən quraşdırma işləri. Pişik.....	31

APLIKASIYA

10. Kağızı cırma üsulu ilə aplikasiya. Çəmənləkdə göbələk.....	33
11. Parçadan aplikasiya. Ördək.....	35
12. Həcmli aplikasiya. Pişik	37
13. Balıq.....	39

MOZAİKA

14. Kağız parçalarından mozaika. Toplan.....	41
15. Günəbaxan tumlarından və düyüdən həcmli mozaika. Qaranquş.....	43
16. Karandaş yonqarından mozaika. Kirpi	45
17. Yumurta qabığından həcmli mozaika. Xoruz başı	47
18. Əzilmiş salfet kağızından mozaika. Qoyun	49
19. Süngərdən mozaika. Moruq.....	51

KAĞIZQATLAMA, HÖRMƏ, TİKMƏ VƏ NAXIŞTIKMƏ

20. Kvadrat kağızdan fiqurlar. Oriqami. Bayquş fiquru	53
21. İnsan fiquru.....	55
22. Kağız zolaqlardan hörmə. Hasar.....	57
23. Düz xətt boyunca tikmə	59
24. Əyri xətlər boyunca naxıştikmə. Çiçək.....	61

MODELLƏŞDİRMƏ

25. Texnoloji maşınlar və vasitələr. Məişət texnikası	63
26. Karton qutulardan canavar başı	65
27. Kağızdan həcmli dovşan oyunağı	67
28. Yük avtomobilinin maketi	69
Təhlükəsizlik və gigiyena qaydaları	71
İstifadə olunmuş ədəbiyyat siyahısı.....	71

GİRİŞ

Resursların və informasiyaların insanların maraq və mənafeələrinə xidmət etməyə yönəldilməsinin zəruri tələb kimi irəli sürüldüyü bir vaxtda şagirdlərin texnoloji bilik və bacarıqlara yiyələnmələri, öz fəaliyyətlərində onlardan məqsədyönlü istifadə edə bilmələri mühüm vəzifə kimi meydana çıxır. Texnologiyanın bir fənn kimi ümumi təhsil müəssisələrində tədris olunması, ilk növbədə, bu zərurətdən irəli gəlir və şagirdlərə həyati bacarıqların aşılması baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır.

Müasir dövrdə artıq, dar bir ixtisasla kifayətlənmək mümkün deyildir. Ona görə də məktəblərdə gələcəyin genişprofilli mütəxəssisinin formalaşdırılmasının ilkin təməlinin qoyulması aktual problemdir.

Ümumi təhsil müəssisələrində “Texnologiya” fənninin tədrisi şagirdlərin emal texnologiyalarından müstəqil istifadə etmələrinə, onlarda yaradıcılıq qabiliyyətinin formalaşdırılmasına, texniki sahələr üzrə təhsillərini davam etdirmələrinə hərtərəfli şərait yaradır. Təlim prosesində şagirdlər texniki fəaliyyət imkanlarını müəyyənləşdirir, problemlərin həlli üçün ideyalar irəli sürür, sadə texnoloji işləri yerinə yetirir və nəticələri qiymətləndirmək imkanı əldə edirlər. Bu fənnin tədrisi həm də şagirdlərin xarakterinin formalaşdırılmasına, onların mənəvi, intellektual və estetik inkişafına da uyğunlaşmalarına zəmin yaradır.

Texnologiya müəllimlərinin istifadəsinə verilən bu vəsait Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin təsdiq etdiyi “Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəbləri üçün texnologiya kurikulumu (I–IV siniflər)” əsasında hazırlanmışdır.

Vəsaitdə verilən bütün dərs modelləri, yeni interaktiv təlimlə keçirilən dərslərin strukturunu əks etdirir. “Texnologiya” fənni üzrə məzmun standartları əsasında hazırlanmış dərs modellərində şagirdlərin idraki, informativ-kommunikativ, psixomotor fəaliyyətlərinin inkişafı, habelə zəruri vərdişlərə yiyələnmələri diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Dərs hər bir müəllimin yaradıcılığının məhsuludur. Ona görə də təqdim olunan dərslərə yaradıcı yanaşılmaqla onu zənginləşdirmək və daha maraqlı etmək müəllimin ixtiyarına verilir. Başlıcası, biliklərin şagird tərəfindən müstəqil qazanılmasına imkan və şərait yaratmaq, fəal (interaktiv) təlimin başlıca vəzifələrindən biri olan “öyrənməyi öyrətmək” prinsipinə sadıq qalmaq lazımdır.

İZAHAT VƏRƏQİ

Müəllim vəsaitində II sinif üzrə məzmun xətləri və standartları, standartlar əsasında dərslərin tədrisi mərhələləri araşdırılmış, perspektiv planlaşdırılması cədvəli verilmişdir. Verilmiş dərslər nümunələrində dərslərin hər mərhələsində müəllim və şagirdin fəaliyyəti açıqlanmış, hər bir mərhələsində müəllim və şagirdin fəaliyyəti işıqlandırılmışdır.

Texnologiya kurikulumunda müəyyənləşdirilmiş standartlara uyğun bilik və bacarıqların formalaşdırılması üçün “Texnologiya” fənninin təlimində ənənəvi təlim metodları ilə yanaşı, aşağıdakı interaktiv metod və üsullardan istifadə edilməsi tövsiyə olunur:

• Beyin həmləsi	• Anlayışın çıxarılması	• Venn diaqramı
• Müzakirə (diskussiya)	• Karusel	• Klaster
• Rollu oyunlar	• Ziqzaq	• BİBÖ

Fəal təlim metodlarının tətbiqi şagirdlərdə yaradıcı və məntiqi təfəkkürü inkişaf etdirir, onlarda əməkdaşlıq etmək, başqalarının fikrinə hörmətlə yanaşmaq, öz fikirlərini sərbəst bildirmək bacarıqlarını formalaşdırır. “Texnologiya” fənni üzrə dərslərin aşağıdakı mərhələlərlə tədrisi tövsiyə olunur:

1. **Motivasiya, problemin qoyuluşu**
2. **Tədqiqatın aparılması**
3. **Məlumat mübadiləsi**
4. **Məlumatın müzakirəsi və təşkili**
5. **Nəticə və ümumiləşdirmə**
6. **Yaradıcı tətbiqetmə**
7. **Qiymətləndirmə**

Fəal təlimə əsasən dərslərdə, ilk növbədə, **sinfin fəallaşdırılması** təmin olunur. Bu zaman müəllim şagirdləri, bir növ, tədqiqat aparmağa hazırlayır.

Dərslərin birinci mərhələsi **motivasiya, problemin qoyuluşu** adlanır. Bu mərhələdə axtarış və tədqiqat işinə başlamaq üçün tədqiqat olunacaq problemin qoyulması vacib olduğundan, ilk növbədə, tədqiqat sualı formalaşdırılır və mülahizələr irəli sürülür. Motivasiya müasir dərslərin ən mürəkkəb və mühüm mərhələsidir. Çünki dərslərin sonrakı gedişi motivasiyanın necə yaradılmasından və keçirilməsindən asılıdır. Motivasiyanın əsas xüsusiyyəti mülahizə yürüdülməsi üçün **problemlə vəziyyətin** yaradılmasıdır.

İkinci mərhələdə suallar dəqiqləşdirildikdən sonra **tədqiqatın aparılmasına** başlanılır. Tədqiqat müxtəlif formalarda – bütün siniflə birlikdə, kiçik qruplarda, cütlüklərlə və ya fərdi şəkildə aparıla bilər. İrəli sürülmüş problemin həlli üçün müxtəlif variantlardan, həm də özündə yeni suallar və yeni informasiyalar daşıyan təhlildən istifadə olunur. Tədqiqatın aparılması birbaşa problemin həlli üçün “açar” rolunu oynamaqla yanaşı, işin kollektiv halda görülməsinə imkan verir.

Tədqiqat işində paylayıcı materiallar, iş vərəqləri, şəkillər, ülgülər, məmulat nümunələri və s. istifadə olunur.

Üçüncü mərhələ **məlumat mübadiləsidir**. Bu mərhələdə şagirdlər tədqiqatın gedişində əldə etdikləri məlumatın mübadiləsini aparırlar. Qrupların təqdimatında çox zaman işin nəticəsini təqdim etmək üçün nümayəndə seçilir.

Dördüncü mərhələdə şagirdlərin **məlumatın müzakirəsi və təşkili** təşkil edilir və onlara suallar verilir. Bu suallar elə qurulur ki, onlara verilən cavablar nəticəsində şagirdlərin yol verdikləri nöqsanlar aşkar olsun.

Beşinci mərhələdə qrupların təqdimatı və müzakirə zamanı qeyd olunan fikirlər müəllim tərəfindən **ümumiləşdirilir və nəticə çıxarılır**.

Yaradıcı tətbiqetmədə şagirdlər tərəfindən praktik işin yerinə yetirilməsi həyata keçirilir. Bu o zaman səmərəli ola bilər ki, görülməli iş və yerinə yetiriləcək texnoloji əməliyyatlar şagirdə tam surətdə aydın olsun, texnoloji bilik və bacarıqlar məlumatın hazırlanması prosesində iştirak üçün kifayət etsin.

Təlimə müxtəlif qabiliyyətli uşaqlar cəlb edildiyindən, müəllim tapşırıqların səviyyəsini çətinlik dərəcəsinə görə müxtəlif səpkidə seçə bilər.

Qiymətləndirmə dərslərin yeddinci və sonuncu mərhələsidir. II sinifdə “Texnologiya” fənnindən şagirdlərin bilik və bacarıqlarının hər bir mövzu ilə bağlı qruplar üzrə qiymətləndirilməsi üçün cədvəl nümunələrinin də müəllim vəsaitinə daxil edilməsi məqsədəuyğun hesab edilmişdir.

Artıq respublikamızda şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi üzrə yeni sistem müvəfəqiyyətlə tətbiq olunur. Məzmun standartlarının mənimsənilməsi istiqamətində müxtəlif qiymətləndirmə növlərindən istifadə edilir. Bu qiymətləndirmə növləri müvafiq məsələlərə aydınlıq gətirmək məqsədi daşıyır:

İlkin səviyyənin qiymətləndirilməsi (diaqnostik qiymətləndirmə) şagirdin artıq nələri bildiyini müəyyən edir və təlimin düzgün qurulmasında müəllimə kömək edir. Şagirdlər əsas bilik və bacarıqlara müəyyən dərəcədə malikdirlərmi? Şagirdlər tədris olunmuş materialın hansı hissəsini bilirlər?

Şagird irəliləyişlərinin monitorinqi (formativ qiymətləndirmə) vasitəsilə tədrisin düzgün istiqamətləndirilməsi həyata keçirilir. Standartların mənimsənilməsinə doğru şagirdlər kifayət qədər irəliləyə bilirlərmi? Hər altı həftədən gec olmayaraq, şagirdlərin standartlar üzrə nailiyyətlərinin daha ümumi monitorinqi təşkil edilməlidir.

Yekun (summativ) qiymətləndirmə aşağıdakı suallara cavab verir: Şagird materialı bilir və başa düşürmü? Bildiklərini tətbiq edə bilirmi? Daha da irəli getmək üçün lazımi səviyyəyə çatmışdır mı? Şagirdlərin bilik və bacarıqlarını hər bir mövzu ilə bağlı qiymətləndirmək üçün metodik cədvəl nümunəsinin müəllim vəsaitinə daxil edilməsi də məqsədəuyğun hesab edilmişdir.

Ümumi təhsil pilləsində təhsilalanların attestasiyasının (yekun qiymətləndirmə (attestasiya) istisna olmaqla) aparılması Qaydası barədə Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin 28 dekabr 2018-ci tarixli 8/1 nömrəli Kollegiya Qərarına əsaslanaraq qeyd edilməlidir ki, ümumi təhsil müəssisəsinin rəhbərliyi tərəfindən hər yarımilin sonunda IV və IX siniflərdən fərqli olaraq, II sinifdə böyük summativ qiymətləndirmə aparılır.

“Texnologiya” fənni üzrə bütün summativ qiymətləndirmələr 45 dəqiqə ərzində aparılır.

Summativ qiymətləndirmədə istifadə olunan qiymətləndirmə vasitələri (suallar) Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 13 yanvar tarixli 9 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının ümumi təhsil sistemində Qiymətləndirmə Konsepsiyası”nın tələbləri nəzərə alınmaqla hazırlanır. Suallar hər bir sinif və fənn üzrə 4 səviyyədə tərtib edilir. 1-ci ən aşağı, 4-cü isə ən yüksək səviyyə hesab edilir. Suallar müxtəlif mürəkkəblik səviyyəsində hazırlanır. 1-ci və 2-ci səviyyəyə təhsilalanların əksəriyyətinin cavablandıracağı suallar aid edilir. 3-cü və 4-cü səviyyəyə daha hazırlıqlı şagirdlərin cavablandıracağı suallar aid edilir.

suallar aid edilir. Səviyyələr üzrə sualların qiymətləndirmə balları 100 ballıq şkalada aşağıdakı kimi nəzərdə tutulur:

- 1-ci səviyyə üzrə suallar qiymətləndirmənin 20%-ni təşkil edir;
- 2-ci səviyyə üzrə suallar qiymətləndirmənin 30%-ni təşkil edir;
- 3-cü səviyyə üzrə suallar qiymətləndirmənin 30%-ni təşkil edir;
- 4-cü səviyyə üzrə suallar qiymətləndirmənin 20%-ni təşkil edir.

Şagirdlərin bütün summativ qiymətləndirmələrdə yuxarıda göstərilənlər nəzərə alınmaqla topladıqları balların 2, 3, 4, 5 qiymətlərinə uyğunluğu aşağıdakı qaydada müəyyənləşdirilir:

- 30-dək (daxil olmaqla) olan ballar “2” qiyməti ilə;
- 30-dan 60-dək (daxil olmaqla) olan ballar “3” qiyməti ilə;
- 60-dan 80-dək (daxil olmaqla) olan ballar “4” qiyməti ilə;
- 80-dən 100-dək (daxil olmaqla) olan ballar “5” qiyməti ilə.

Başqa fənlərdən fərqli olaraq “Texnologiya” dərslərində şagirdlərin bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsi meyarları aşağıdakı növlərə ayrılır:

1. Şagirdlərin şifahi cavablarının qiymətləndirilməsi meyarları;
2. Şagirdlərin praktik işlərinin qiymətləndirilməsi meyarları;
3. Şagirdlərin təqdim edəcəkləri layihələrin qiymətləndirilməsi meyarları;
4. Şagirdlərin bilik və bacarıqlarının test üzrə qiymətləndirilməsi meyarları.

Şagirdlərin şifahi cavablarının qiymətləndirilməsi meyarları

“Texnologiya” fənnindən verilmiş mövzu üzrə hər bir şagirdin şifahi cavabı bir-biri ilə əlaqəli, məntiqi cəhətdən ardıcıl məlumat şəklində olmalı, konkret hallarda qanun və qanunauyğunluqları tətbiq etmək bacarığını əks etdirməlidir.

Şagirdlərin şifahi cavablarının qiymətləndirilməsi zamanı aşağıdakı ümumi meyarlar əsas götürülməlidir:

- cavabın düzgünlüyü və tamlığı;
- öyrənilən materialın başadüşülmə və dərkedilmə dərəcəsi;
- cavabın dil baxımından səlisliyi.

Metodik ədəbiyyatda belə qəbul olunmuşdur ki, qiymət müəllim və şagird arasında, belə demək olarsa, “əks-əlaqəni” ifadə edir. Başqa sözlə desək, qiymətləndirmə təlim prosesinin elə bir mərhələsidir ki, bu mərhələdə müəllim sanki şagird tərəfindən öyrənilən mövzunun nə dərəcədə səmərəli olması haqqında müəyyən məlumat əldə edir. Şagirdlər isə onu başa düşməlidirlər ki, müəllim daimi olaraq onların müvəffəqiyyətini, əldə etdikləri biliklərin keyfiyyətini nəzarətdə saxlayır.

“Texnologiya” fənnindən şagirdlərin şifahi cavablarının qiymətləndirilməsi aşağıdakı meyarlar üzrə aparılır:

“5” qiymət – (80–100-dək) daxil olmaqla – şagird öyrənilən nəzəri materialı tam şərh edir, öz mülahizələrini əsaslandırır, biliklərini praktikada necə tətbiq edəcəyini şərh edir, nəinki dərslərdə verilən materialdan, eləcə də müstəqil tədqiq etdiyindən misal çəkir, ədəbi dil normaları nöqteyi-nəzərindən materialı ardıcıl və düzgün şərh edir.

“4” qiymət – (60–80-dək) daxil olmaqla – şagird “5” qiymətinin tələblərinə cavab verir, lakin 1–2 səhv buraxaraq onu eyni zamanda düzəldir, materialın şərh zamanı onun ardıcılığına və dilində cüzi səhvlərə yol verir.

“3” qiymət – (30–60-dək) daxil olmaqla – şagird öyrənilən materialda əsas bilikləri təyin edə bilir, lakin materialı tam şərh edə bilmir, anlayışların və qaydaların ifadə və təyin edilməsində qeyri-dəqiqliyə yol verir, öz mülahizələrini əsaslandırmaqda və dərslikdəkindən fərqli misallar gətirməkdə çətinlik çəkir, materialı qeyri-ardıcıl şərh edir və şərh zamanı ədəbi dil baxımından səhvlərə yol verir.

“2” qiymət – (30-dək daxil olmaqla) – şagird öyrənilən materialın böyük bir hissəsini bilmir, qaydaları və bir çox fikirləri ifadə edərkən onların mənasını təhrif edən çox sayda səhvlərə yol verir, materialı inamsız və systemsiz şərh edir.

Texnologiya dərslərində şagirdlərin praktik işlərinin qiymətləndirilməsində müəllim tərəfindən nəzərə alınacaq texnoloji tələblər aşağıdakılardır:

- şagirdlərin yerinə yetirdikləri praktiki işin keyfiyyəti;
- praktik işin yerinə yetirilmə müddəti;
- praktik işin icrası zamanı müxtəlif texnologiyaların yerinə yetirilmə səviyyəsi;
- praktik işi icra etdikdə təhlükəsizlik texnikası və sanitariya-gigiyena qaydalarına əməl edilməsi.

Praktik işlərin yerinə yetirilməsində müəllim tərəfindən nəzərə alınacaq texnoloji tələblər üzrə şagirdlərin bilik və bacarıqları aşağıda göstərilmiş meyarlara əsasən aparılmalıdır:

Praktik işin keyfiyyəti üzrə meyarlar

“5” qiymət – şagirdin hazırladığı məmulat çertyoja tam uyğundur, bütün ölçülər dəqiqdir, məmulatda tamamlama işləri nümunədə göstərilənə tam uyğundur.

“4” qiymət – şagirdin hazırladığı məmulat çertyoja tam uyğundur, bütün ölçülər dəqiqdir, lakin məmulatda tamamlama işlərinin keyfiyyəti tələb olunandan aşağıdır.

“3” qiymət – şagirdin hazırladığı məmulat çertyoja bəzi kənara çıxıntılarla uyğundur, məmulatda aparılan tamamlama işləri kafidir.

“2” qiymət – şagirdin hazırladığı məmulat çertyoja uyğun deyil, məmulatın keyfiyyəti nümunədə göstərilənə uyğun deyil, hətta məmulatın üzərində aparılacaq əlavə iş onun yararlı olmasını təmin etmir.

Praktik işin yerinə yetirilmə müddəti üzrə meyarlar

“5” qiymət – şagird praktik işin yerinə yetirilmə müddətinə tam riayət etmişdir və ya tələb olunan müddətdən az vaxt sərf etmişdir;

“4” qiymət – şagird praktik işin yerinə yetirilməsinə ayrılan müddətdən artıq vaxt sərf etməmişdir.

“3” qiymət – şagird praktik işin yerinə yetirilməsinə ayrılan müddətdən artıq vaxt sərf etmişdir, lakin bu ümumi vaxtın 25%-dən artıq deyil.

“2” qiymət – şagirdin praktik işin yerinə yetirilməsinə sərf etdiyi vaxt normaya görə ayrılan vaxtı 25%-dən çox üstələyir.

Praktik işin icrası zamanı müxtəlif texnologiyaların yerinə yetirilmə səviyyəsi üzrə meyarlar

“5” qiymət – praktik iş əməliyyatların icrası ardıcılığına uyğun olaraq yerinə yetirilmişdir.

“4” qiymət – praktik iş texnologiyalara uyğun yerinə yetirilmişdir; iş prosesində göstərilən ardıcılıqdan kənaraçıxmalar prinsipial mənə daşımır.

“3” qiymət – praktik iş tələb olunan texnologiyalardan kənara çıxmalarla yerinə yetirilmişdir, lakin bu kənara çıxmalar sonda məmulatın tam yararsız olmasına gətirib çıxarmır.

“2” qiymət – praktik iş məmulatın (detalın) emalı texnologiyasından kobud kənaraçıxmalarla yerinə yetirilmişdir, nəzərdə tutulmayan əməliyyatlar tətbiq edilmişdir və sonda məmulat keyfiyyətsiz alınmışdır.

Praktik işi icra etdikdə təhlükəsizlik texnikası və sanitariya-gigiyena qaydalarına əməl edilməsi tələbi üzrə meyarlar

Yerinə yetirilən praktik işin məzmunundan asılı olmayaraq, təhlükəsizlik texnikası və sanitariya-gigiyena qaydalarına riayət etmək bütün şagirdlər üçün mütləqdir. Bu qaydaların pozulması yolverilməzdir!

Şagirdlərin təqdim edəcəkləri layihələrin qiymətləndirilməsi meyarları

Texnologiya dərslərində şagirdlərin təqdim etdikləri layihələrin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlar əsas götürülür:

1. Layihənin ideya və mövzu orijinallığı.
2. Konstruksiya parametrləri (məmulatın quruluşunun uyğunluğu; möhkəmliyi; davamlı olması).
3. Texnoloji meyarları (sənədlərin uyğunluğu; tətbiqinin orijinallığı və materialların uyğunluğu; təhlükəsizlik texnikası qaydalarına riayət).
4. Estetik meyarlar (kompozisiya bitkinliyi, məmulatın dizaynı; xalqın mədəniyyət ənənələrindən istifadə).
5. İqtisadi meyarlar (məmulata tələbatın olması; iqtisadi əsaslandırılması, istifadədə olması, kütləvi istehsal imkanlarının olması).
6. Ekoloji meyarlar (məmulatın istehsalı zamanı onun ətraf mühitə vuracağı zərərin nə dərəcədə olması, ikinci xammaldan və ya istehsalat tullantılarından istifadə imkanının olması, ekoloji təhlükəsizliyi).

7. İnformasiya meyarları (layihə sənədlərinin standartı uyğunluğu, əlavə məlumatdan istifadə).

Bəyənilmiş işlər dərslərdə bir vəsait kimi istifadə edilə, texniki və dekorativ-tətbiqi yaradıcılıq sərgilərinə göndərilə bilər. Həmçinin bu işlər şəxsi məqsədlərə: evin bəzədilməsinə, valideynlərə hədiyyə edilməsinə və s. xidmət edə bilər.

Layihələrin müdafiəsinin məktəblərdə əsl bayrama çevrilməsi arzuolunandır. Layihələrin müdafiəsi müəllim və şagirdləri məmnun salmalı, müdafiədən sonra şagirdlər fikirlərində yeni yaradıcılıq ideyaları tutmalı, növbəti layihənin daha maraqlı və bitkin alınması üzərində çalışmağa hazır olmalıdırlar.

Şagirdlərin bilik və bacarıqlarının test üzrə qiymətləndirilməsi meyarları

Şagirdlərin bilikləri mənimsəmələrinin keyfiyyət əmsalı aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

$$K = \frac{a}{p}$$

Burada, K – mənimsənilmə səviyyəsi (qiymət); a – düzgün cavabların miqdarı; p – tapşırıqların ümumi sayıdır.

$K > 0,7$ olduqda, şagirdlərin verilmiş mövzu (və ya tədris vahidi) üzrə bilikləri mənimsəmələri prosesini bitmiş hesab etmək olar, yəni şagird göstərilən səviyyədə müstəqil işə hazırdır.

$K = 0,9 - 1,0$ olduqda, şagirdin qiymətləndirilməsi “5” qiymətə uyğundur;

$K = 0,8 - 0,9$ olduqda, şagirdin qiymətləndirilməsi “4” qiymətə uyğundur;

$K = 0,7 - 0,8$ olduqda, şagirdin qiymətləndirilməsi “3” qiymətə uyğundur;

$K = 0,7$ olduqda, şagirdin qiymətləndirilməsi “2” qiymətə uyğundur.

Şagird nailiyyətinin qiymətləndirilməsi zamanı obyektivliyə mütləq riayət olunmalıdır. Şagird nailiyyətinin qiymətləndirilməsinin müəllim tərəfindən hazırlanan meyar cədvəli əsasında aparılması tövsiyə olunur.

Şagirdlərin bilik və bacarıqlarını hər bir mövzu ilə bağlı qruplar üzrə qiymətləndirmək üçün təxmini cədvəl nümunəsi aşağıda təqdim edilmişdir.

Mövzu: Plastilindən kasanın yapılması

Qrup işinin qiymətləndirilməsi

Nö	Meyar	I qrup	II qrup	III qrup	IV qrup
1.	Emal texnologiyalarını izah etmə				
2.	İş ardıcılığını müəyyənləşdirmə				
3.	Emal texnologiyalarını seçmə				
4.	Tərtibat bacarıqlarını nümayişdirmə				
5.	Əməkdaşlıq				

Dərsin məqsədinə uyğun olaraq cədvələ aşağıdakı meyarları daxil etmək olar: məmulatın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirmə, məmulatın detallarını hazırlama, detalları birləşdirərək məmulatı hazırlama, məmulatın hazırlanmasında tərtibat bacarıqlarını nümayişdirmə, təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əmələtmə və s. Hər tədris vahidinin sonunda əldə edilmiş nəticələrin səviyyəsini öyrənmək üçün müxtəlif testlərdən (yazılı, şifahi, yaradıcı) istifadə etmək olar.

Şagirdin özünüqiymətləndirmə cədvəlini də doldurması tövsiyə olunur.

Özünüqiymətləndirmə cədvəli

Mən bu gün dərstdə nəyi öyrəndim:						
1.						
2.						
Gələcəkdə nəyi öyrənmək istərdim:						
1.						
2.						

Şagirdin fəaliyyəti qiymətləndirildikdə meyarlar elə müəyyənləşdirilməlidir ki, onlar hər bir şagirdin fərdi keyfiyyətlərinə uyğun gəlsin. Məlum qaydalara görə yeni fənn proqramları (kurikulumlar) tətbiq olunan siniflərdə formativ qiymətləndirmə rubriklər üzrə aparılır. Rubrik xüsusi növ qiymətləndirmə şkalasıdır. O, iki əsas suala cavab verir:

1. Mən nəyi qiymətləndirməliyəm? (obyekt, məzmun, aspektlər, tərəflər, xüsusiyyətlər)
 2. Aşağı, orta və yuxarı nailiyyət səviyyələrinin xüsusiyyətlərini necə bilmək olar?
- Aşağıda veriləcək ballar üzrə bir rubrik nümunəsini təqdim edirik:

Ballar üzrə rubrik şəklində qiymətləndirmə cədvəli

Meyarlar	Meyarların dərəcələnməsi və müvafiq qiymətlər			
	“2” qiymət (30-dək)	“3” qiymət (30-dan 60-dək)	“4” qiymət (60-dan 80-dək)	“5” qiymət (80-dən 100-dək)
Yapma və birləşdirmə texnologiyasını izah etmə	Yapma və birləşdirmə texnologiyasını izah edə bilmir.	Yapma və birləşdirmə texnologiyasını müəllimin köməyi ilə izah edir.	Yapma və birləşdirmə texnologiyasını müəyyən səhvlərə yol verərək izah edir.	Yapma və birləşdirmə texnologiyasını düzgün izah edir.
İş ardıcılığını müəyyənləşdirmə	Kasanı hazırlamaq ardıcılığını müəyyənləşdirə bilmir.	Kasanı hazırlamaq ardıcılığını müəllimin köməyi ilə müəyyənləşdirir.	Kasanı hazırlamaq ardıcılığını müəyyənləşdirməkdə bəzi səhvlərə yol verir.	Kasanı hazırlamaq ardıcılığını düzgün müəyyənləşdirir.
Emal texnologiyalarını seçmə	Emal texnologiyalarını seçə bilmir.	Emal texnologiyalarını müəllimin köməyi ilə seçir.	Emal texnologiyalarını seçdikdə bəzi səhvlərə yol verir.	Emal texnologiyalarını düzgün seçir.

II sinfin sonunda şagird:

- Sadə emal texnologiyalarını və vasitələrini tanıdığını nümayiş etdirir.
- Emal prosesinə hazırlıq işlərini yerinə yetirir.
- Verilmiş materiallardan (kağız, karton, parça, plastilin) sadə məmulatlar hazırlayır.
- Texnoloji maşınlar və texnoloji vasitələr haqqında təsəvvürə malik olduğunu nümayiş etdirir.
- Məişətdə zəruri hesab edilən ilkin bacarıqlara yiyələndiyini nümayiş etdirir.
- Sadə əşyaları qrafik təsvir edir.

1. Emal texnologiyaları

Şagird:

1.1. Sadə emal texnologiyalarını və vasitələrini tanıdığını nümayiş etdirir.

- 1.1.1. Emal texnologiyalarını nümayiş etdirilən təsvirlərdə tanıyır.
- 1.1.2. Müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, kəsmə, yapma, birləşdirmə, qatlama, tikmə) təyinatına görə sadə formada izah edir.
- 1.1.3. Emal vasitələrinin funksiyalarını şərh edir.

1.2. Emal prosesinə hazırlıq işlərini yerinə yetirir.

- 1.2.1. Hazırlanacaq məmulata görə iş yerini təşkil edir.
- 1.2.2. Məmulatın hazırlanması üçün uyğun emal vasitələri seçir.
- 1.2.3. Məmulatın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
- 1.2.4. Hazırlanacaq məmulatın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.

1.3. Verilmiş materiallardan (kağız, karton, parça, plastilin) sadə məmulatlar hazırlayır.

- 1.3.1. Məmulatların detallarını hazırlayır.
- 1.3.2. Detalları birləşdirməklə məmulat (məmulatlar) hazırlayır.
- 1.3.3. Məmulatların hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
- 1.3.4. Məmulatların qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
- 1.3.5. Məmulatın hazırlanmasında müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
- 1.3.6. Hazırladığı məmulatı təqdim edir.

2. Texnika elementləri

Şagird:

2.1. Texnoloji maşınlar və texnoloji vasitələr haqqında təsəvvürə malik olduğunu nümayiş etdirir.

- 2.1.1. Texnoloji maşınları (nəqliyyat, yük, məişət) bir-birindən fərqləndirir.
- 2.1.2. Texnoloji vasitələri (əl alətləri, mexaniki alətlər) bir-birindən fərqləndirir.
- 2.1.3. Məişət texnikalarını bir-birindən fərqləndirir.

3. Məişət mədəniyyəti

Şagird:

3.1. Məişətdə zəruri hesab edilən ilkin bacarıqlara yiyələndiyini nümayiş etdirir.

- 3.1.1. Özünəxidmət və sanitariya-gigiyena qaydalarını izah edir.
- 3.1.2. Bitkilərə qulluq qaydalarını şərh edir.
- 3.1.3. Yemək masası arxasında davranış qaydalarını izah edir.
- 3.1.4. Yemək süfrəsinin növlərinə uyğun olaraq qabları, alət və ləvazimatları seçir.
- 3.1.5. Nahar süfrəsini tərtib edir.

4. Qrafika

Şagird:

4.1. Əşyaları qrafik təsvir edir.

- 4.1.1. Verilmiş ölçülərə əsasən nişanlama işləri aparır.
- 4.1.2. Hazırlanacaq məmulatın təsvirini çəkir.

Aşağıda II sinif üçün "Texnologiya" fənninin perspektiv planlaşdırılması cədvəlini təqdim edirik.

II sinif üçün “Texnologiya” fənninin perspektiv planlaşdırılması

Tədris vahidi	Standart	Mövzu	İntegrasiya	Resurslar	Saat
Məişət mədəniyyəti	1.1.1.; 1.1.2.; 1.1.3.	Emal texnologiyaları, materialları və vasitələri	H.b.: 1.1.1.; A.d.: 1.2.1.	Məmulatları, materialları və emal vasitələrini əks etdirən şəkillər, dərslik (səh. 6-7)	1
	3.1.1.	Özünəxidmə	H.b.: 4.1.1.	Özünəxidmə və sanitariya-gigiyena qaydalarına aid şəkillər, dərslik (səh. 8-9)	1
	1.1.2.; 1.1.3.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.4.; 3.1.2.	Bitkilərə qulluq qaydaları	H.b.: 1.1.1.; A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.	Bitkilərə qulluq üçün vasitələri və qaydalarını əks etdirən şəkillər, dərslik (səh. 10)	1
	3.1.3.; 3.1.4.	Yemək masası arxasında davranış qaydaları	A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.	Masa arxasında düzgün oturuş, çəngəl, qaşq və bıçaqla davranış qaydalarını əks etdirən şəkillər, dərslik (səh. 11)	1
	3.1.4.; 3.1.5.	Yemək ləvazimatları. Səhər və nahar süfrəsinin tərtibi	A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.	Süfrələrin (səhər, nahar, şam, qonaq, bayram) zəruri ləvazimatları (qaşq, nimçə, çəngəl, bıçaq, fincan, kağız salfet, ədviyyat dəsti) və ya onları əks etdirən şəkillər, səhər və nahar süfrəsinin şəkilləri, dərslik (səh. 12)	1
Kiçik Summativ Qiymətləndirmə					1
Plastilinlə yapma işləri	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən kasanın yapılması	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Plastilin dəsti, plastilin bıçağı, altlıq, dərslik (səh. 14-15)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən yapma bəzəklər. Qızılgül	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.; Riy.: 3.2.1.; 3.2.2.	Plastilin dəsti, plastilin bıçağı, altlıq, taxta, çubuq, dərslik (səh. 16-17)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Dartma üsulu ilə yapma. Tısbəgə	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Plastilin dəsti, plastilin bıçağı, altlıq, dərslik (səh. 18-19)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Plastilindən quraşdırma işləri. Pişik	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.; Riy.: 3.1.2.; 3.2.2.	Plastilin dəsti, plastilin bıçağı, altlıq, dərslik (səh. 20-21)	1
Aplikasiya	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.	Kağızı cırma üsulu ilə aplikasiya. Çəməndə göbələk	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Rəngli kağızlar, təməl olaraq bənövşəyi karton, yapışqan, fırça, karandaş, dərslik (səh. 23-24)	1
Kiçik Summativ Qiymətləndirmə					1
Aplikasiya	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.	Parçadan aplikasiya. Ördək	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	PVA yapışqanı, qayçı, köçürmə kağızı, bənövşəyi karton, karandaş, kalka, müxtəlif rəngli parçalar, fırça, A4 kağızı, qara flomaster, dərslik (səh. 25-26)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.6.; 4.1.2.	Həcmli aplikasiya. Pişik	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	PVA yapışqanı, bənövşəyi karton (təməl), ağ kağız salfetlər, karandaş, fırça, qara flomaster, dərslik (səh. 27)	1

Tədris vahidi	Standart	Mövzu	İnteqrasiya	Resurslar	Saat
Apikasiya	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.6.; 4.1.2.	Balıq	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	PVA yapışqanı, qayçı, sarı kağız, bənövşəyi karton, karandaş, kalka, xətkəş, fırça, dərslik (səh. 28-29)	1
Mozaika	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.	Kağız parçalarından mozaika. Toplan	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Rəngli kağızlar, PVA yapışqanı, narıncı karton, kalka, köçürmə kağızı, karandaş, fırça, dərslik (səh. 31)	1
Kiçik Summativ Qiymətləndirmə					1
Mozaika	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.	Günəbaxan tumlarından və düyüdən həcmli mozaika. Qaranquş	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	PVA yapışqanı, rəngli kağızlar, kalka, fırça, karandaş, narıncı karton, köçürmə kağızı, günəbaxan tumları, düyü, qara və qırmızı flomaster, dərslik (səh. 32-33)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.	Karandaş yonqarlarından mozaika. Kirpi	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Təməl (narıncı karton), PVA yapışqanı, köçürmə kağızı, kalka, karandaş, karandaşyonan, qara rəngdə flomaster, qəhvəyi rəngdə karandaş, dərslik (səh. 34)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Yumurta qabığından həcmli mozaika. Xoruz başı	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Xoruz şəkli, plastilin dəsti, boş yoğurt qabı, yumurta qabıqları, plastilin bıçağı, təməl üçün karton, dərslik (səh. 35)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.	Əzilmiş salfet kağızından mozaika. Qoyun	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Hazır qoyun mozaikası nümunəsi, salfet kağızları, kalka, karandaş, yapışqan, fırça, köçürmə kağızı, narıncı rəngdə təməl, dərslik (səh. 36-37)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.	Süngərdən mozaika. Moruq	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Süngər, yaşıl rəngdə kağız, bişmiş yumurta, yapışqan, karandaş, fırça, qayçı, dərslik (səh. 38-39)	1
Kiçik Summativ Qiymətləndirmə					1
Kağızqatlama, hörmə, tikmə və naxıştımə	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.6.	Kvadrat kağızdan fiqurlar. Oriqami. Bayquş fiquru		10x10 sm ölçüdə rəngli kağızlar, dərslik (səh. 41-44)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.6.; 4.1.1.	İnsan fiquru	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Hörükçükdən insan fiqurunun nümunəsi, dördsıralı hörmənin sxemi (qırmızı, yaşıl, göy və sarı rəngdə nazik iplər), toxunma əşya nümunələri, xətkəş, qayçı, kağız şpaqat (ip), yapışqanlı lent, dərslik (səh. 46)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.; 4.1.2.	Kağız zolaqlardan düzünə hörmə. Hasar	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Rəngli kağızlar, xətkəş, karandaş, qayçı, PVA yapışqanı, fırça, dərslik (səh. 47-50)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.	Düz xətt boyunca tikmə	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	İynə, sap, adi və ya mil-mil parça, iynəqabında iynələr, xətkəş, karandaş, oymaq, qayçı, tikiş mərhələlərini əks etdirən tablo, dərslik (səh. 51-53)	1

Tədris vahidi	Standart	Mövzu	İnteqrasiya	Resurslar	Saat
Kağızqatlama, hörmə, tikmə və naxıştımə	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.; 4.1.2.	Əyri xətlər boyunca naxıştımə. Çiçək	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Sarı rəngdə parça, qırmızı və yaşıl rəngdə sap, iynə, oymaq, kalka, A4 kağızı, karandaş, qayçı, köçürmə kağızı, dərslik (səh. 54-55)	1
	Kiçik Summativ Qiymətləndirmə				1
Modeləşdirmə	1.1.3.; 1.3.4.; 2.1.1.; 2.1.2.; 2.1.3.	Texnoloji maşınlar vasitələr. Məişət texnikası	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	Texnoloji maşınlar (nəqliyyat, yük, məişət), texnoloji vasitələrə (əl alətləri, mexaniki alətlər), məişət texnikalarına aid şəkillər, dərslik (səh. 56-57)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.	Karton qutulardan canavar başı	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.	PVA yapışqanı, müxtəlif ölçüdə qutular, karandaş, rəngli kağız dəsti, fırça, qara rəngli plastilin, qayçı, qara flomaster, dərslik (səh. 58-59)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.; 4.1.2.	Kağızdan həcmli dovşan oynucağı	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.; Riy.: 4.2.2.	Rəngli kağız dəsti, xətkəş, qayçı, altlıq, dəftərxana sancaqları, PVA yapışqanı, fırça, qara flomaster, karandaş, dərslik (səh. 60-61)	1
	1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.; 4.1.2.	Yük avtomobilinin maketi	H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.; Riy.: 4.2.2.	Kibrit qutuları, rəngli kağızları, qayçı, fırça, qara flomaster, karandaş, yapışqan, 4 ədəd düymə, qırmızı rəngdə plastilin, xətkəş, dərslik (səh. 62-63)	1
	Kiçik Summativ Qiymətləndirmə				1

MƏİŞƏT MƏDƏNİYYƏTİ

MÖVZU 1: EMAL TEXNOLOGİYALARI, MATERIALLARI VƏ VASİTƏLƏRİ

Standart: 1.1.1.; 1.1.2.; 1.1.3.

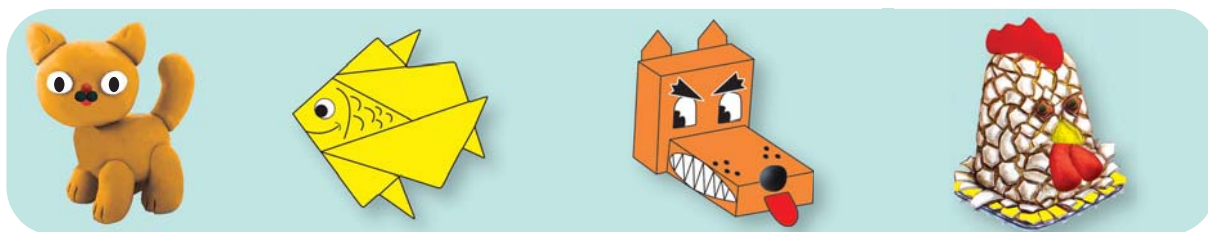
Məqsəd: 1. Şagird şəkillərdə təsvir olunan emal texnologiyalarını tanıyır; 2. Müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, kəsmə, yapma, birləşdirmə, qatlama, tikmə) təyinatına görə sadə formada izah edir; 3. Emal vasitələrinin funksiyalarını şərh edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; A.d.: 1.2.1.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, BİBO, ziqzaq

Resurslar: Məlumatları, materialları və emal vasitələrini əks etdirən şəkillər, dərslik (səh. 6-7)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyulması

Müəllim şagirdlərə dərsliyin 5-ci səhifəsini açmağı tapşırır və şərti işarələri göstərərək qeyd edir ki, biz texnologiya dərslərində ilboyu fikirləşməyi, fəaliyyət göstərərək tapşırığı yerinə yetirməyi və nəticə çıxarmağı öyrənəcəyik.

Müəllim şagirdlərə müraciət edir:

1. Ətrafımızda gördüyünüz məmulatlar nədən hazırlanmışdır? (*Müxtəlif materiallardan hazırlanmışdır.*)
2. Məmulatı hazırlamaq üçün nə etmək lazımdır? (*Materialları emal etmək lazımdır.*)
3. Materialları emal etmək üçün nədən istifadə etmək lazımdır? (*Emal vasitələrindən istifadə etmək lazımdır.*)

Şagirdlər suallara cavab verirlər. Yazı lövhəsindən böyüdülmüş formada məmulatları, materialları və emal vasitələrini əks etdirən şəkillər asılır.

Tədqiqat sualı: Şəkillərdə verilmiş materiallar, emal vasitələri və emal texnologiyaları hansılardır?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölür. Qruplara dərslikdəki I mövzuya uyğun səhifələrlə tanış olmağı tapşırır. Materialları, emal texnologiyalarını və emal vasitələrini əks etdirən iş vərəqlərini qruplara paylayır.

I qrup: Emal ediləcək materialları seçin və onların adını sadalayın.

II qrup: Emal vasitələrini seçin və onların adlarını sadalayın.

III qrup: Emal vasitələri ilə yerinə yetiriləcək emal texnologiyalarını (əməliyyatları) seçin və yerinə yetirilən əməliyyatları sadalayın.

Qruplar tapşırığı icra edirlər.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi işləri təqdim edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim materialları, emal vasitələrini və emal texnologiyalarını əks etdirən iş vərəqləri üzrə aşağıdakı sualları verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Dərsliyin 6-cı səhifəsində birinci şəkildə nə görürsünüz? (*Müxtəlif oyuncaqlar görürük: pişik, balıq, canavar, xoruz*)
2. İkinci şəkildə nə təsvir olunub? (*Müxtəlif materiallar təsvir olunub.*)
3. Bu materialların adlarını deyə bilərsiniz? (*Plastilin, rəngli kağızlar, kartondan qutular, yoqurt qabı*)
4. Birinci şəkildəki oyuncaqlar uyğun olaraq hansı materialdan hazırlanıb? (*Pişik-plastilindən, balıq-sarı rəngdə kağızdan, canavar- karton qutulardan, xoruz başı-yoğurt qabından hazırlanıb.*)
5. Bu oyuncaqları hazırlamaq üçün nə etmək lazımdır? (*Materialları emal etmək lazımdır.*)
6. 6-cı səhifənin 3-cü şəklində nə təsvir olunub? (*Emal vasitələri təsvir olunub: qayçı, yapışqan, fırça, plastilin bıçağı, rəngli flomaster və karandaş dəstləri, karandaşyonan*)
7. 4-cü şəkilə nəzər yetirin. Bu emal vasitələri ilə hansı əməliyyatlar yerinə yetirilir? (*Kəsmə, yapışdırma, yapma işləri, rəngləmə, yonma*)
8. Yapışqana emal aləti demək olarmı? (*Yapışqan köməkçi vasitədir, fırça isə alətdir.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin fikirlərini ümumiləşdirərək bir daha oyuncaqları hazırlamaq üçün lazım gələn alət və üsullar üzərində dayanır. Qeyd edir ki, məmulat hazırlamaq üçün kəsmək, yapmaq, çəkmək, rəngləmək, yapışdırmaq, yonmaq kimi üsullardan və bu üsulları reallaşdırmaq üçün alətlərdən (qayçı, plastilin bıçağı, karandaş, fırça, karandaşyonan) istifadə etmək lazımdır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə tapşırıq verir:

Tapşırıq:

7-ci səhifədə təsvir olunanların adını və onlarla işlədikdə emal texnologiyasını cədvəldə uyğun qrafaya yazın.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunan qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq aparılır. Şagirdlərin cavabları qiymətləndirilərkən emal texnologiyalarını və vasitələrini tanıma, emal texnologiyalarını izahetmə, emal vasitələrinin funksiyalarını şərhətmə və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

Ev tapşırığı: Məişətdə ən çox rast gəldiyiniz materialları, emal vasitələrini və emal texnologiyalarını müəyyənləşdirin.

MÖVZU 2: ÖZÜNƏXİDMƏT

Standart: 3.1.1.

Məqsəd:

Özünəxidmət və sanitariya-gigiyena qaydalarını izah edir.

İntegrasiya: H.b.: 4.1.1.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, rollu oyun

Resurslar: Özünəxidmət və sanitariya-gigiyena qaydalarına aid şəkillər, dərslik (səh 8-9)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə sual verir:

– Özünəxidmət və sanitariya-gigiyena qaydaları dedikdə nə başa düşürsünüz?

Şagirdlər suala müxtəlif cavablar verirlər.

Tədqiqat sualı: Özünəxidmət və sanitariya-gigiyena qaydaları hansılardır?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara II mövzuya uyğun səhifələrlə tanış olmağı tapşırır. Üzərində özünəxidmət və sanitariya-gigiyena qaydalarını əks etdirən şəkillər olan iş vərəqlərini paylayır.

I və III qrupa: Özünəxidmət qaydalarını izah edin.
II və IV qrupa: Sanitariya-gigiyena qaydalarını izah edin.
Qruplar tapşırığı icra edirlər.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi işləri təqdim edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Özünəxidmət qaydalarına nələr daxildir? (*Özünəqulluq qaydaları sadalanır.*)
2. Özünəxidmət qaydalarının əhəmiyyəti nədən ibarətdir? (*Şagirdlər əmək prosesində iştirak etmələri və bir çox işlərdə böyüklərə kömək etmələri haqqında fikirlərini şərh edirlər.*)
3. Sanitariya-gigiyena qaydalarına nələr daxildir? (*Sanitariya-gigiyena qaydalarını sadalayın və xüsusən əllərin yuyulması qaydalarına daha çox diqqət yetirirlər.*)
4. Siz sağlamlığınızı necə qoruyursunuz? (*Sanitariya-gigiyena qaydalarına əməl edirik və qidalanmaya diqqət yetiririk.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim qeyd edir ki, hər bir insan özünəqulluq etməyi və sanitariya-gigiyena qaydalarına əməl etməyi bacarmalıdır. O, şagirdlərin fikirlərini ümumiləşdirir və bir daha özünəqulluq və sanitariya-gigiyena qaydaları haqqında fikirlərini onlara çatdırır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq:

I qrup: İdman hərəkətlərini sadalayın.

II qrup: Evdə hansı təmizlik işlərini yerinə yetirmək lazımdır? Onları sadalayın.

III qrup: Paltara qulluq haqqında fikirlərinizi izah edin.

IV qrup: Yeməkdən əvvəl və sonra sanitariya-gigiyena qaydalarını sadalayın.

Qruplar tapşırığı icra edirlər.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qrup işinin qiymətləndirilməsi cədvəli üzrə meyarlar əsasında aparılır. Qrupların cavabları qiymətləndirilərkən, özünəxidmət qaydalarını sadalama və izahetmə, sanitariya-gigiyena qaydalarını sadalama və izahetmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 3: BİTKİLƏRƏ QULLUQ QAYDALARI

Standart: 1.1.2.; 1.1.3.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 3.1.2.; 1.3.4.

Məqsəd:

1. Bitkilərə qulluq zamanı sadə emal texnologiyalarını izah edir.
2. Bitkilərə qulluq zamanı emal vasitələrini sadalayır.
3. Bitkilərə qulluq zamanı uyğun emal vasitələrini seçir.
4. Bitkilərə qulluq ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Hər bir bitkiyə uyğun qulluq qaydalarını müəyyənləşdirir.
6. Bitkilərə qulluq qaydalarını şərh edir.
7. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.

İntegrasiya: H-b. 1.1.1.; A-d. 1.2.1.; 1.2.3.

İş formaları: Böyük qruplarla iş, kiçik qruplarla iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi

Resurslar: Bitkilərə qulluq üçün vasitələr və qulluq qaydalarını əks etdirən şəkillər, dərslik (səh. 10)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim qeyd edir ki, çox vaxt həyatı sahədə, məişətdə, sinifdə müxtəlif bitkilər becərilir. Bu bitkilər məhsul verməklə, evləri və otaqları bəzəməklə yanaşı, həm də havanı təmizləyir, oksigenlə zənginləşdirir və mənzilə gözəllik verir. Müəllim sual verir:

1. Sizin evdə hansı bitkilər var?
2. Hansı otaq bitkilərini tanıyırsınız? (Variantlar dinlənilir.)

Tədqiqat sualı: Bitkilərə qulluq qaydaları nədən ibarətdir? Şagirdlər sual ətrafında tədqiqat aparırlar.

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür və dərslikdəki mövzu ilə (səh. 10) tanış olmaq tapşırığını verir. Sonra suallara cavab verməyi tapşırır.

I qrup: Bitkilərə nə lazımdır?

II qrup: Bitkilərə qulluq edərkən hansı alət və köməkçi vasitələrdən istifadə etmək lazımdır?

III qrup: Bitkilərə qulluq qaydaları hansılardır?

IV qrup: Bitkilərə qulluq edərkən istifadə olunan alət və köməkçi vasitələr ilə hansı əməliyyatlar yerinə yetirilir?

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim aşağıdakı sualları verərək müzakirəni təşkil edir:

Müzakirə sualları:

1. Bitkilər nə üçün lazımdır? (*Bitkilər havanı oksigenlə zənginləşdirmək, gözəllik yaratmaq və məhsul əldə etmək üçün lazımdır.*)
2. Sınıfınızı hansı bitkilər bəzəyir? (*Şagirdlər müxtəlif cavablar verirlər.*)
3. Bitkilərə qulluq qaydaları hansılardır? (*Torpağı yumşaltmaq, toxum əkmək, bitkini sulamaq, onun tozunu almaq, bitkini yumaq və ona su vermək*)
4. Bitkilərə qulluq etmək üçün hansı alət və vasitələrdən istifadə etmək lazımdır? (*Bitkilərə qulluq etmək üçün beldən, dırmaqdən, supüskürdəndən, susəpəndən istifadə edilir.*)
5. Bitkilərə nə lazım olur? (*Bitkilərə günəş şüaları, su, gübrə, yumşaq torpaq və təmizlik lazımdır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını sistemləşdirir və bir daha bitkilərə qulluq qaydaları, emal vasitələri və emal texnologiyaları üzərində dayanır. Qeyd edir ki, hər bir bitkinin xüsusiyyətlərinə uyğun qulluq qaydaları tətbiq edilməlidir.

Müəllim qeyd edir ki, bitkilərə günəş işığı, su, gübrəli yumşaq torpaq lazımdır.

Sonra şagirdlərə bitkiləri sadalayır: xiyar, pomidor, gül, limon. Bitkilərə qulluq zamanı istifadə olunan emal vasitələrinin adını sadalayır: dırmaq, suçiləyən, susəpən.

Yazı lövhəsində şəkilləri asaraq bitkilərə qulluq qaydaları ilə şagirdləri tanış edir. Bildirir ki, ilk növbədə, əkiləcək bitkinin toxumu və ya tumu əldə edilir. Torpaq bellənir və toxum torpağa basdırılaraq sulanır. Sonda məhsul (xiyar, gül, limon) yığılır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq:

Bitkilərə qulluq qaydalarını və onların əhəmiyyətini izah edin. Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qrup işinin qiymətləndirilməsi cədvəli üzrə meyarlar əsasında aparılır. Qrupların cavablarını qiymətləndirər-kən emal texnologiyalarını izahetmə, emal vasitələrini sadalama, emal vasitələri seçmə, bitkilərə qulluq ardıcılığını müəyyənləşdirmə, bitkilərə qulluq qaydalarını şərhətmə, birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə etmək tövsiyə olunur.

Ev tapşırığı: Məişətdə ən çox rast gəldiyiniz materialları, emal vasitələrini və emal texnologiyalarını müəyyənləşdirin.

MÖVZU 4: YEMƏK MASASI ARXASINDA DAVRANIŞ QAYDALARI

Standart: 3.1.3.; 3.1.4.

Məqsəd:

1. Yemək masası arxasında davranış qaydalarını izah edir.
2. Yemək süfrəsinin növlərinə uyğun olaraq qabları və ləvazimatları seçir.

İntegrasiya: A-d. 1.2.1.; 1.2.3.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, klaster, anlayışın çıxarılması

Resurslar: Masa arxasında düzgün oturuş, çəngəl, qaşığı və bıçaqla davranış qaydalarını əks etdirən şəkillər, dərslik (səh. 11)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə sual verir:

– Siz gün ərzində neçə dəfə qida qəbul edirsiniz? (*Gün ərzində 3 dəfə qida qəbul edirik: səhər, günorta və axşam*)

Tədqiqat sualı: Yemək masası arxasında hansı davranış qaydalarına əməl etmək lazımdır?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Şagirdlər 3 qrupa bölünür və dərslikdəki mövzu ilə (səh. 11) tanış olmaq tapşırığı verilir. Qruplara aşağıdakı tapşırıqları verir:

I qrup: Yemək masası arxasında davranış qaydaları haqqında fikirlərinizi yazın.

II qrup: Yemək ləvazimatları haqqında fikirlərinizi şərh edin.

III qrup: Yemək ləvazimatlarından necə istifadə edilməsi haqqında fikirlərinizi bildirin.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim qrupların cavablarını sistemləşdirir və müzakirəsini təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Masa arxasında necə oturmaq lazımdır? (*Stulu səssiz çəkmək, oturduqdan sonra onu lazımi məsafəyə yaxınlaşdırmaq lazımdır*)
2. Yemək zamanı hansı qaydalara əməl etmək lazımdır? (*Yemək zamanı danışmaq, ucadan gülmək, isti xörəyə üfürmək, boşqabı qaşıqla taqqıldatmaq olmaz.*)
3. Salfetdən necə istifadə edilir? (*Salfetlə ancaq ağız və əllər silinir, istifadə edildikdən sonra salfet nimçəyə və ya digər qaba qoyulur.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirərək bir daha deyilənlər əsasında masa arxasında davranış qaydalarını geniş məzmununda şərh edir.

Qida qəbulu zamanı özünü düzgün aparmaq bacarığı masa arxasında mədəni davranışın əsasıdır. Müəllim qeyd edir ki, stulun oturacağını tam tutmağa çalışaraq, onun söykənəcəyinə yüngülcə toxunub masa arxasında düz oturmaq, dirsəkləri bədənə sıxaraq bükmək düzgün deyil və əlləri masanın üzərinə qoymaq lazımdır. Qidanı ağzıaçıq halda çeynəmək, yemək vaxtı danışmaq olmaz. Hamı eyni vaxtda masa arxasına oturmalıdır. Gecikmək olmaz. Masa arxasında oturduqda stulu səssiz çəkmək, oturduqdan sonra onu iki əllə lazımi məsafəyə yaxınlaşdırmaq lazımdır. Yemək zamanı ucadan qurtum-qurtum içmək, isti xörəyi üfürmək, boşqabı qaşıqla taqqıldatmaq olmaz. Ümumi yeməkdən ən yaxında olan parçanı – tikəni götürürlər. Əgər yemək masaya az miqdarda verilibsə, onun digər masa arxasında oturanlara çatması üçün bir qədər az götürmək lazımdır. Yazı lövhəsindən şəkillər asılır və onların üzərində izahat işləri aparılır. Qasıq yumruqda sıxılmadan sağ əldə, çəngəl dişləri aşağı olmaqla sol əldə tutulur. Bıçaq sağ əllə tutulur.

Salfetlə ancaq ağızı və əlləri silirlər. Kağız salfetləri istifadə etdikdən sonra nimçəyə və ya digər qaba, parçadan olan salfetləri isə bükmədən nimçənin sağına qoyurlar. Masa arxasından stulu yerinə səssiz qoyub, yeməyə görə təşəkkür edib dururlar. Əlləri batırmayan bütün ərzaqlar süfrədən (çörək, peçenye, suxarı, meyvələr və s.) əllə götürülür. Çay, qəhvə, kakao fincandan və ya stəkandan içilir, əgər istidirsə, çay qaşığından istifadə edilir. Qasığı stəkana və ya fincana taqqıldatmamaq, çayı səssiz qarışdırmaq lazımdır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: Yemək masası arxasında davranış qaydaları haqqında fikirlərinizi qeyd edin.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qrup işinin qiymətləndirilməsi cədvəli üzrə meyarlar əsasında aparılır. Cavabları qiymətləndirərkən masa arxasında davranış qaydalarını izahetmə, yemək süfrəsinə uyğun qabları və ləvazimatları seçmə, birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə etmək tövsiyə olunur.

MÖVZU 5: YEMƏK LƏVAZİMATLARI. SƏHƏR VƏ NAHAR SÜFRƏSİNİN TƏRTİBİ

Standart: 3.1.4.; 3.1.5.

Məqsəd:

1. Yemək süfrəsinin növlərinə uyğun olaraq qabları və alətləri seçir.
2. Səhər və nahar süfrəsini tərtib edir.

İntegrasiya: A.d.: 1.2.1.; 1.2.3.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, anlayışın çıxarılması, klaster

Resurslar: Süfrələrin (səhər, nahar, şam, qonaq, bayram) zəruri ləvazimatları (qaşiq, nimçə, çəngəl, bıçaq, fincan, kağız salfet, ədviyyat dəsti) və ya onları əks etdirən şəkillər, səhər və nahar süfrəsinin şəkilləri, dərslik (səh. 12)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim qeyd edir ki, siz hər gün səhər yeməyi yeyərək məktəbə gəirsiniz.

Suallar verir:

1. Səhər, günorta və axşam süfrələri bir-birindən necə fərqlənir? (*Müxtəlif cavablar verilir.*)
2. Başqa hansı yemək süfrələrini tanıyırsınız? (*Qonaq, bayram süfrələrinin adını çəkirlər.*)

Tədqiqat sualı: Yemək süfrəsinin ləvazimatları hansılardır, masanı səhər və nahar yeməyinə necə hazırlamaq olar?

Şagirdlər müxtəlif cavablar verirlər.

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölür və dərslikdəki mövzu ilə (səh. 12) tanış olmaq tapşırığını verir. Qruplara aşağıdakı tapşırığı verir:

I qrup: Yemək süfrəsinin ləvazimatlarını sadalayın.

II qrup: Masanın səhər süfrəsinə hazırlanması qaydaları haqqında fikirlərinizi şərh edin.

III qrup: Masanın səhər süfrəsinə hazırlanması haqqında fikirlərinizi şərh edin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim şəkillər üzrə suallar əsasında müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Təyinatına görə süfrələr və onların ləvazimatları hansılardır? (*Süfrələr səhər, nahar, şam, qonaq və bayram süfrələri, əsas ləvazimatlar isə nimçə (böyük və xırda), çəngəl, qaşiq, bıçaq, içki qabları, kağız salfet, ədviyyatdır.*)
2. Səhər və nahar yeməyinə masanı hansı ardıcılıqla hazırlayırlar? (*Masaya süfrə salırlar, nimçələri düzürlər, yemək ləvazimatlarını düzürlər, şüşə qabları qoyurlar, kağız salfetləri düzürlər, ədviyyat qablarını, güldanı qoyurlar.*)
3. Səhər və nahar yeməyi menyusunun variantlarını söyləyin. (*Variantları söyləyirlər.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirir və masanın səhər yeməyinə hazırlanması ardıcılığı üzərində dayanır. Qeyd edir ki, təyinatına görə yemək süfrəsinin bir neçə hazırlanma növü vardır: səhər, günorta, şam, qonaq və bayram süfrələri. Hər bir yemək süfrəsinin ayrılıqda öz ləvazimatları (süfrəyə qoyulacaq avadanlıq) vardır. Lakin bütün süfrələrdə nimçə, qaşiq (xörək, çay), çəngəl, bıçaq, ədviyyat (duz, istiot, xardal), kağız salfet, fincan və ya stəkan olmalıdır. Süfrənin zəruri ləvazimatlarını və ya onların şəkillərini nümayiş etdirir.

Lövhədən şəkillər asaraq qeyd edir ki, səhər və nahar yeməyi üçün masaya süfrə salırlar, kətan və ya kağız salfet qoyurlar. Hər bir adama ayrılıqda yemək ləvazimatı düzürlər.

Səhər və nahar yeməyinə masanın hazırlanması menyuda masaya veriləcək yeməklərdən asılıdır. Səhər yeməyinə masanı müəyyən ardıcılıqla hazırlayırlar: 1) masaya süfrə salırlar; 2) nimçələri düzürlər; 3) yemək ləvazimatlarını düzürlər; 4) şüşə qabları qoyurlar; 5) salfet kağızlarını düzürlər; 6) ədviyyat qablarını, güldanı qoyurlar. Səhər yeməyinə yemək qablarından xırda yemək nimçələri – sıyıq, qayğanaq üçün; piroq nimçələri – çörək, bulka, peçenye və digər çörək-bulka məmulatları üçün lazımdır. Masaya mütləq fincanlar və qəndqabı verilir. Əsas yemək ləvazimatlarına bıçaqlar, çəngəllər və qaşıqlar aiddir. Səhər yeməyinə lazımdır: xörək qaşığı – sıyıq üçün; çay qaşığı – stəkanda və ya fincanda verilən isti içkilər (çay, kakao) üçün; çəngəl – qayğanaq və ya sosiska üçün. Nahar süfrəsinin hazırlanması da bu qayda ilə şərh edilir.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Masanın səhər və nahar yeməyinə hazırlanması haqqında fikirlərinizi qeyd edin. Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq qrup işinin qiymətləndirilməsi cədvəli üzrə meyarlar əsasında aparılır. Cavabları qiymətləndirərkən yemək süfrəsinə uyğun qabları və ləvazimatları seçmə, səhər süfrəsinin tərtibetmə, nahar süfrəsinin tərtibetmə, birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə etmək tövsiyə olunur.

PLASTİLİNLƏ YAPMA İŞLƏRİ

MÖVZU 6: PLASTİLİNDƏN KASANIN YAPILMASI

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

Məqsəd:

1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, kəsmə, yapma, birləşdirmə) təyinatına görə sadə formada izah edir.
2. Plastilindən kasa hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Kasanı hazırlamaq üçün emal vasitələrini seçir.
4. Kasanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Kasanın hazırlanması üçün emal texnologiyası seçir.
6. Kasanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə kasanı hazırlayır.
8. Kasanın hazırlanmasında tərtibat bacarıqlarını nümayiş etdirir.
9. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Hazırlanmış kasanı təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, ziqzaq, kublaşdırılma

Resurslar: Plastilin dəsti, plastilin bıçağı, altlıq, dərslik (səh. 14-15)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir: – Siz hər gün yemək yeyirsiniz. Yeməyi nəyə qoyursunuz? (*Boşqaba, kasaya*). Sonra masanın üstündəki resursları göstərib soruşur. Bugünkü dərsdə biz nələrdən istifadə edəcəyik? (*Şagirdlər masanın üzərində olan əşyaların adını sadalayır və onların təyinatı haqqında biliklərini qeyd edirlər. Əgər şagirdlər çətinlik çəkərlərsə, müəllim cavablarda köməklik göstərir: altlıq – üzərində yapma işləri aparmaq üçündür; plastilin bıçağı – plastilini hissələrə bölmək və yapma üçündür.*)

Tədqiqat sualı: Plastilindən kasanı necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Tədqiqat sualı ətrafında şagirdlər tədqiqat aparırlar. Onlara işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olmaq tapşırılır.

Tapşırıq. **I və III** qruplara II üsulla, **II və IV** qruplara isə I üsulla plastilindən kasanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirmək tapşırılır.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qrup nümayəndələri təqdimat edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim müzakirəni təşkil edərək suallar verir:

Müzakirə sualları:

1. Kasanı hazırlamaq üçün hansı rəngdə plastilin seçdiniz? (*Qəhvəyi rəngdə plastilin seçdik.*)
 2. Sonra nə etdiniz? (*Plastilin lövhəni hissələrə bölərək bağlar yaptıq.*)
 3. Bağlar necə olmalıdır? (*Bağlar uzunluğuna və qalınlığına görə eyni olmalıdır.*)
 4. Kasanı necə hazırladınız? (*Bağları üzük şəklində yapıb tədricən yuxarı qalxaraq kasanı hazırladıq.*)
- Şagirdlər II üsulla da kasanın hazırlanması haqqında suallara cavab verirlər.

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha kasanın iki üsulla hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: I və III qruplara kasanı I üsulla hazırlamaq, II və IV qruplara isə kasanı II üsulla hazırlamaq tapşırıqlıdır. Qruplar tapşırıqları icra edirlər.

Müəllim hər bir şagirdə fərdi olaraq kömək edir.

Müəllim kasanın hazırlanması planı və texnoloji xəritəsi barədə şagirdlərə məlumat verir.

I üsul:

1. Kasanı hazırlamaq üçün material-qəhvəyi rəngli plastilin tircik seçin.
2. Plastilin tirciyi nişanlayaraq hissələrə bölün.
3. Plastilin hissəsini ovucda yumrulayıb yumşaldın və kürəcik yaparaq onu yayın.
4. Plastilin hissələrindən uzunluğu və qalınlığı eyni olan bağlar yapın.
5. Bağları üzük şəklində yaparaq tədricən yuxarı qalxmaqla kasanı hazırlayın.

II üsul:

1. Qəhvəyi plastilindən kürəcik düzəldin.
2. Sonra baş barmaqla kürəciyin ortasını sıxaraq onu müstəvi üzərində dairə şəklində yayın.
3. Yayılmış dairənin kənarlarını qatlayaraq kasanı hazırlayın.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən emal texnologiyalarını izahetmə, iş ardıcılığını müəyyən-ləşdirmə, emal texnologiyalarını seçmə, tərtibat bacarıqlarını nümayişetdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilə bilər.

Qiymətləndirmə qaydalarına müvafiq olaraq rubrik, yəni meyarın 4 səviyyə üzrə bölünməsi formasında aparılır.

Ev tapşırığı: Plastilindən tropik çiçəyi hazırlayın.

Növbəti dərs üçün plastilin dəsti, rəngi qurtarmış köhnə flomaster, karton, yaxud müşəmbə gətirməyi unutmayın.

MÖVZU 7: PLASTİLİNDƏN YAPMA BƏZƏKLƏR. QIZILGÜL

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

Məqsəd:

1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, yapma, birləşdirmə) izah edir.
2. Plastilindən yapma bəzəklər və qızılgül hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Plastilindən yapma bəzəklər və qızılgül hazırlamaq üçün emal vasitələri seçir.
4. Qızılgülün hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Qızılgül hazırlanması üçün emal texnologiyasını seçir.
6. Qızılgülün detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə qızılgül hazırlayır.
8. Qızılgülün hazırlanmasında tərtibat bacarıqlarını nümayiş etdirir.
9. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Hazırlanmış qızılgülü təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.; Riy.: 3.2.1.; 3.2.2.

İş formaları: Kiçik qruplarda iş, böyük qruplarda iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi

Resurslar: Plastilin dəsti, plastilin bıçağı, altlıq, taxta çubuq, dərslik (səh. 16-17)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir:

– Dərslikdə plastilindən yapma bəzəklərə diqqət edin. Onları necə hazırlamaq olar? (Şagirdlər müxtəlif cavablar verirlər.)

Tədqiqat sualı: Plastilindən yapma bəzəklərdən istifadə edərək qızılgülü necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara dərslikdəki mətnlə tanış olmaq tapşırılır.

Tapşırıq. Plastilindən yapma bəzəklərin və qızılgülün hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Sizin hazırlayacağınız fiqurları necə adlandırmaq olar? (Onlara “bəzək” demək olar.)
2. Siz onları necə hazırlayacaqsınız? (Biz hər bir bəzəyi ayrıca detaldan hazırlayacağıq.)
3. Yapma bəzəkləri harada görmüsünüz? (Mağazaların vitrinlərində, bəzəkli binalarda.)
4. Qızılgülün hazırlanma ardıcılığı nədən ibarətdir? (Şagirdlər qızılgülün hazırlanması mərhələlərini sıralayırlar.)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha qızılgülün hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: Plastilindən qızılgülü hazırlayın.

Qruplar tapşırığı icra edirlər. Müəllim hər bir şagirdə fərdi olaraq kömək edir.

Müəllim yapma bəzəklərin və qızılgülün hazırlanması planı və texnoloji xəritəsi haqqında şagirdlərə məlumat verir:

1. Plastilindən bağ yapılaraq, kiçik hissələr şəklində kəsilir.
2. Həmin hissələrdən kürəciklər, konuslar, yarpaqlar yapılır.
3. Müxtəlif formalı plastilin bağlardan burum (sarğı) hazırlanır.
4. Qızılgül şəklindəki ardıcılıqla hazırlanır.
5. Müəllim plastilinlə iş zamanı gigiyena qaydaları haqqında məlumat verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən emal texnologiyalarını izah etmə, qızılgülün hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, emal texnologiyalarını seçmə, tərtibat bacarıqlarını nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilə bilər.

Ev tapşırığı: Pişik fiquru düzəldin.

Növbəti dərs üçün plastilin dəsti gətirməyi unutmayın.

MÖVZU 8: DARTMA ÜSULU İLƏ YAPMA. TISBAĞA

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

Məqsəd:

1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, kəsmə, yapma, dartma, birləşdirmə) izah edir.
2. Plastilindən tısbağa hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Plastilindən tısbağa hazırlamaq üçün emal vasitələri seçir.
4. Tısbağanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Tısbağanın hazırlanması üçün emal texnologiyasını seçir.
6. Tısbağanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə tısbağanı hazırlayır.
8. Tısbağanın hazırlanmasında tərtibat bacarıqlarını nümayiş etdirir.
9. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Hazırlanmış tısbağanı təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, Venn diaqramı

Resurslar: Plastilin dəsti, plastilin bıçağı, altlıq, dərslik (səh. 18-19)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*Altı taxa, üstü taxa,
Oturub bir ağ otaqda,
Qoyun deyil, ot otlayır,
Toyuq deyil, yumurtlayır.*

Şagirdlər tapmacanın cavabının “tısbağa” olduğunu söyləyirlər. Müəllim ilanlar haqqında məlumat verir və qeyd edir ki, ən böyük tısbağalar Hind okeanı adalarında yaşayırlar.

Şagirdlərə dərslikdəki dartma üsulu ilə hazırlanmış heyvanlara (fil və timsaha) nəzər yetirməyi tapşırır.

Tədqiqat sualı: Plastilindən tısbağanı necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara dərslikdəki mətnlə tanış olmaq tapşırığı verilir.

Tapşırıq: Plastilindən tısbağanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Tısbağa haqqında nə bilirsiniz? (*Şagirdlər cavab verirlər.*)
2. Ən böyük tısbağalar harada yaşayır? (*Hind okeanı adalarında*)
3. Tısbağanın başı, ayaqları və quyruğu hansı üsulla hazırlanır? (*Plastilini dartma üsulu ilə hazırlanır.*)
4. Tısbağanı hazırlamaq üçün hansı rəngdə plastilindən istifadə edəcəksiniz? (*Yaşıl, sarı, qəhvəyi, ağ və qara rəngdə plastilindən istifadə edəcəyik.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq tısbağanın hazırlanması ardıcılığı üzərində dayanır. Həmçinin Azərbaycanda da bəzi tısbağa növlərinin mövcudluğunu qeyd edir.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərə plastilindən hazırlanmış tısbağa nümunəsini göstərir və onun dartma üsulu ilə hazırlandığını qeyd edir.

Müəllim plastilə iş zamanı gigiyena qaydaları haqqında məlumat verir.

Tapşırıq: Plastilindən tısbağanı hazırlayın.

Qruplar tapşırığı icra edirlər. Müəllim hər bir şagirdə fərdi olaraq kömək edir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq əməl texnologiyalarını izah etmə, tısbağanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, əməl texnologiyalarını seçmə, tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

Ev tapşırığı: 1. Plastilindən zürafə fiqurunu hazırlayın.

2. Növbəti dərs üçün plastilin dəsti gətirməyi unutmayın.

MÖVZU 9: PLASTİLİNDƏN QURAŞDIRMA İŞLƏRİ. PIŞİK

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

Məqsəd:

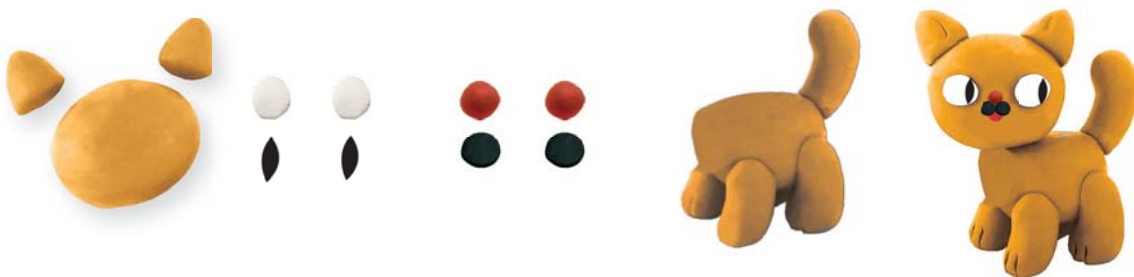
1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, yapma, birləşdirmə) sadalayır.
2. Plastilindən pişik hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Plastilindən pişik hazırlamaq üçün emal vasitələri seçir.
4. Pişik fiqurunun hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Pişik fiqurunun hazırlanması üçün emal texnologiyasını seçir.
6. Pişik fiqurunun detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə pişik fiqurunun hazırlayır.
8. Pişik fiqurunun hazırlanmasında tərtibat bacarıqlarını nümayiş etdirir.
9. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əməl edir.
11. Hazırlanmış pişik fiqurunu təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.; Riy. 3.1.2.; 3.2.2.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, Venn diaqramı, karusel

Resurslar: Karton altlıq, plastilin dəsti, plastilin bıçağı, dərslik (səh. 20-21)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim qeyd edir ki, bu dərsdə plastilə quraşdırma işlərini yerinə yetirəcəyik. Şagirdlərin diqqətini dərslikdəki şəkillərə yönəldir:

1. Pişik fiquru hansı hissələrdən ibarətdir? (*Gövdə, baş, pəncələr, qulaqlar və quyruqdan ibarətdir.*)
2. Pişik fiqurunun qulaqları, gövdəsi, pəncələri və quyruğu hansı üsulla hazırlanıb? (*Pişik fiqurunun bütün hissələri plastilini dartma və quraşdırma üsulu ilə hazırlanıb.*)
3. Dərslikdə 20-ci səhifədəki fiqurlara diqqət edin, onlar necə hazırlanıb? (*Fiqurlar həcmli olmaqla quraşdırma üsulu ilə düzəldilir.*)

Tədqiqat sualı: Plastilindən pişik fiqurunu necə quraşdırmaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara dərslikdəki mətn və şəkillərlə tanış olmaq tapşırığı verilir.

Tapşırıq. Plastilindən pişik fiqurunun hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Pişik fiquru neçə hissədən ibarətdir? (*Pişik fiquru 4 hissədən ibarətdir – gövdə, baş, pəncələr və quyruq*)
2. Pişiyin gövdəsi necə hazırlanır? (*Plastilindən kürə hazırlanır və o dartılaraq yumurta formasına salınır.*)
3. Pişiyin başı hansı hissələrdən ibarətdir? (*Pişiyin başı qulaqlardan, gözlərdən, ağız və burundan ibarətdir.*)
4. Pişiyin qulaqları və quyruğu necə hazırlanır? (*Pişiyin qulaqları konusvari, quyruğu isə silindrik bağ formasında hazırlanır.*)
5. Pişiyin gözləri hansı rəngdə plastilindən hazırlanır? (*Pişiyin gözləri ağ və qara rəngdə plastilindən hazırlanır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirərək bir daha pişik fiqurunun hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: Plastilindən pişik fiquru hazırlayın.

Qruplar tapşırığı icra edirlər. Müəllim qrupların işinə nəzarət edir. Müəllim plastilinlə iş zamanı gigiyena qaydaları haqqında məlumat verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq əməl texnologiyalarını izah etmə, pişik fiqurunun hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, əməl texnologiyalarını seçmə, tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

Ev tapşırığı: 1. Plastilindən cücə fiquru hazırlayın.

2. Növbəti dərs üçün rəngli karton və karandaş dəsti gətirməyi unutmayın.

APLIKASIYA

MÖVZU 10: KAĞIZI CIRMA ÜSULU İLƏ APLİKASIYA. ÇƏMƏNDƏ GÖBƏLƏK

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.

Məqsəd:

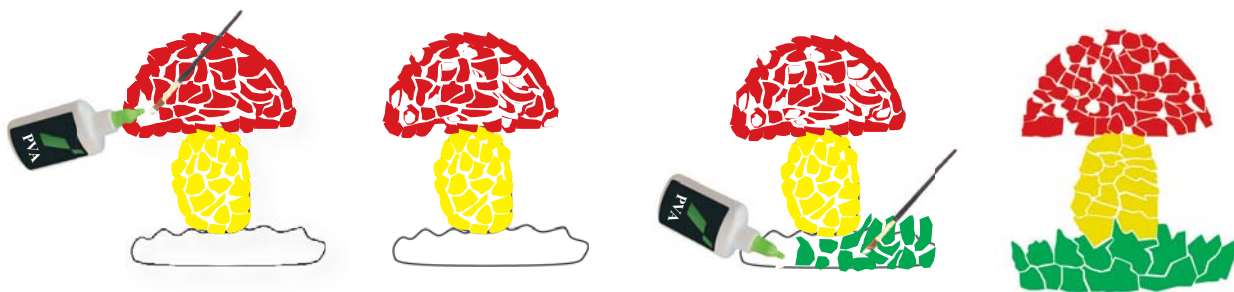
1. Müvafiq emal texnologiyalarını (cırma, yapışdırma, birləşdirmə) izah edir.
2. Şagird hazırlanacaq məmulata görə iş yerini təşkil edir.
3. “Çəməndə göbələk” aplikasiyasının təsvirini çəkir.
4. Məmulatın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. “Çəməndə göbələk” aplikasiyasının detallarını hazırlayır.
6. Detalları birləşdirməklə “çəməndə göbələk” aplikasiyasını hazırlayır.
7. “Çəməndə göbələk” aplikasiyasının hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığını nümayiş etdirir.
8. Yapışqanla işlədikdə gigiyena qaydalarına riayət edir.
9. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Aplikasiyanın hazırlanmasında gigiyena qaydalarına riayət edir.
11. “Çəməndə göbələk” aplikasiyasını təqdim edir.
12. “Çəməndə göbələk” aplikasiyasının konturunu çəkir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, şaxələndirmə, kublaşdırma

Resurslar: Rəngli kağızlar, təməl olaraq bənövşəyi karton, yapışqan, fırça, karandaş, dərslik (səh. 23-24)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim yazı lövhəsindən aplikasiya nümunələrini asır və suallar verir:

1. Siz yazı lövhəsində nə görürsünüz? (*Şəkilləri görürük.*)
2. Bu şəkillər necə hazırlanır? (*Aplikasiya üsulu ilə.*)
3. Kim deyər, aplikasiya nədir? (*Müxtəlif cavablar verilir.*)

Müəllim şagirdlərin diqqətini dərslikdə aplikasiya haqqında məlumata və onun tarixinə yönəldir. Cırma üsulu ilə aplikasiya haqqında məlumat verir.

Tədqiqat sualı: Kağızdan cırma üsulu ilə çəməndə göbələk aplikasiyasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplar işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olurlar. **Tapşırıq.** Çəməndə göbələk aplikasiyasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Cırma üsulu ilə aplikasiyanın hazırlanmasında xarakterik cəhət nədir? (*Cırma üsulu ilə aplikasiyada qayçıdan istifadə edilmir. Aplikasiyanın bütün detallarının kənarları düz deyil.*)
2. Düz olmayan kənarlar, sizcə, aplikasiyaya hansı görkəmi verir? (*Elə bil ki, iş həcmli görünür.*)
3. Təməl olaraq nə götürülür? (*Təməl olaraq bənövşəyi rəngdə karton götürülür.*)
4. Sonrakı mərhələdə hansı işlər görülür? (*Təməl üzərində göbələk və çəmən konturu çəkilir. Sarı, qırmızı, yaşıl və ağ kağızdan kiçik hissələr cızılır.*)
5. Çəməndə göbələk aplikasiyası necə hazırlanır? (*Dərslikdəki şəklə uyğun olaraq göbələyin gövdəsinə sarı, papağına qırmızı və ağ, çəmənə isə yaşıl rəngdə kiçik kağızlar yapışdırılır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha kağızı cırma üsulu ilə çəməndə göbələk aplikasiyasının hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: Çəməndə göbələk aplikasiyasını hazırlayın. Qruplar tapşırığı icra edirlər. Müəllim şagirdlərin işinə nəzarət edir. Müəllim yapışqanla iş zamanı təhlükəsizlik və gigiyena qaydaları haqqında məlumat verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, aplikasiyanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, emal texnologiyalarını seçmə, tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 11: PARÇADAN APLİKASIYA. ÖRDƏK

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.

Məqsəd:

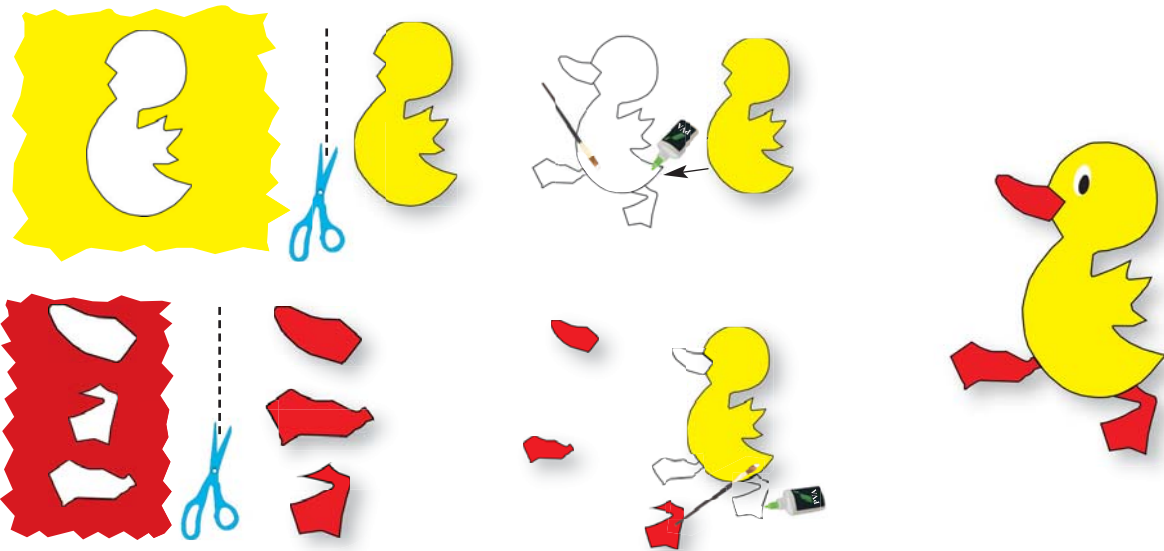
1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (kəsmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Ördək aplikasiyasını hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Aplikasiyanı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitəsini seçir.
4. Aplikasiyanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Aplikasiyanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Ördəyin təsvirini çəkir.
7. Aplikasiyanın detallarını hazırlayır.
8. Detalları birləşdirməklə ördək aplikasiyasını hazırlayır.
9. Aplikasiyanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığını nümayiş etdirir.
10. Qayçı və yapışqanla iş zamanı təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına riayət edir.
11. Ördək aplikasiyasını təqdim edir.
12. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, anlayışın çıxarılması, Venn diaqramı

Resurslar: PVA yapışqanı, qayçı, köçürmə kağızı, bənövşəyi karton, karandaş, kalka, müxtəlif rəngli parçalar, fırça, A4 kağızı, qara flomaster, dərslik (səh. 25-26)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*Əyri boyun, sari dimdik,
Gödək ayaq, yaşıl papaq,
Suda gəzər, yastıpalaq.*

Şagirdlərdən tapmacanın cavabının “ördək” olması alındıqdan sonra ördəyin iştirak etdiyi cizgi filmləri şagirdlərin yadına salınır. Ördək aplikasiya nümunəsi onlara nümayiş etdirilir.

Tədqiqat sualı: Parçadan ördək aplikasiyasını necə hazırlamaq olar?

Şagirdlər sual ətrafında tədqiqat aparırlar.

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür, dərslikdəki mövzunun mətni və şəkilləri ilə tanış olmağı onlara tapşırır. Sonra qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Parçadan ördək aplikasiyasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Ördək fiquru hansı hissələrdən ibarətdir? (*Ördək fiquru gövdə, baş və pəncələrdən ibarətdir.*)
2. Əvvəlcə hansı əməliyyat yerinə yetirilir? (*Ördəyin konturu kalkaya, oradan da təmələ və ağ kağıza köçürülür.*)
3. Sonra nə ediləcək? (*Ağ kağızdakı ördəyin dimdiyi və pəncələri qayçı ilə kəsilərək gövdədən ayrılacaq.*)
4. Bundan sonrakı əməliyyatlarda hansı işlər görülməli? (*Gövdə sarı, dimdik və pəncələr qırmızı parçadan kəsilərək təmələ kontur boyunca yapışdırılacaq.*)
5. Ördəyin gözü necə hazırlanır? (*Göz ağ kağız üzərində flomasterlə çəkilir, qayçı ilə kəsilərək ördəyin başına yapışdırılır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirərək bir daha ördək aplikasiyasının hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: Parçadan ördək aplikasiyasını hazırlayın. Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər. Müəllim şagirdlərin işinə nəzarət edir. Qayçı və yapışqanla iş zamanı təhlükəsizlik və gigiyena qaydaları haqqında məlumat verir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq əməliyyat texnologiyalarını izah etmə, aplikasiyanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 12: HƏCMLİ APLİKASIYA. PİŞİK

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.6.; 4.1.2.

Məqsəd:

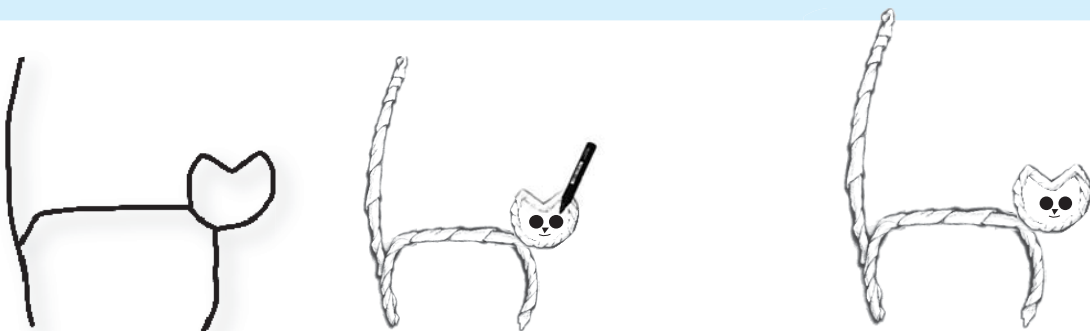
1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, kəsmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Kağızdan həcmli applikasiya hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Applikasiyanı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitəsini seçir.
4. Applikasiyanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Applikasiyanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Pişiyin konturunu çəkir.
7. Applikasiyanın detallarını hazırlayır.
8. Detalları birləşdirməklə pişiyin applikasiyasını hazırlayır.
9. Applikasiyanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
10. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
11. Pişik applikasiyasını təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, karusel

Resurslar: PVA yapışqanı, bənövşəyi karton (təməl), ağ kağız salfetlər, karandaş, fırça, qara flomaster, dərslik (səh. 27)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*Kiçik aslan mırıldar,
Sığallasan, xoruldar.*

Şagirdlər tapmacanın cavabının “pişik” olduğunu söyləyirlər. Pişiklərin qəhrəman olduğu cizgi filmləri yada salınır.

Müəllim qeyd edir ki, əvvəlki dərstdən fərqli olaraq, bu dərstdə biz həcmli applikasiya hazırlayacağıq. Onun hansı üsulla hazırlanmasını siz deyın. Odur ki dərslikdəki pişik applikasiyasına diqqət yetirin.

Müəllim şagirdlərə suallar verir:

1. Şəklə baxın, salfet kağızı ilə işlər hansı texnika ilə yerinə yetirilmişdir? (*Salfet kağızının burulması ilə.*)
2. Nə üçün bu aplikasiya həcmli adlanır? (*Çünki burulmuş kağız ancaq bir tərəfdən kartona yapışdırılmışdır və qabarıq quruluşa malikdir.*)
3. Pişik aplikasiyasını hazırlamaq üçün hansı materiallardan istifadə etmək lazımdır? (*Salfet kağızlarından, təməldən*)

Tədqiqat sualı: Pişik aplikasiyasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupla bölür. Qruplar dərslərdəki mətnlə tanış olurlar.

Tapşırıq. Salfet və kartondan pişik aplikasiyasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim hər qrupun təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim cavabları sistemləşdirir və müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Pişik aplikasiyası neçə hissədən ibarətdir? (*Baş, gövdə, quyruq*)
2. Təməl üçün hansı rəngdə karton seçilir? (*Bənövşəyi rəngdə karton seçilir.*)
3. Sonra nə edilir? (*Kartonun üzərində pişiyin təxmini konturları çəkilir.*)
4. Salfetdən bağlar necə hazırlanır? (*Salfeti 4 hissəyə bölüb, Burma yolu ilə bağlar hazırlanır.*)
5. Sonra hansı əməliyyat icra edilir? (*Pişiyin hər bir hissəsi kontur boyunca yapışdırılır; gözləri və burnu flomasterlə çəkilir.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha pişik aplikasiyasının hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərin diqqətini dərslərdəki pişik aplikasiyasına yönəldir. O, şagirdlərə aplikasiyada istifadə olunacaq burulmuş salfetlərin hazırlanmasına diqqət yetirməyi məsləhət bilir:

1. Ağ salfet bükülür.
2. Bükülmüş salfet burulur.

Müəllim yapışqanla iş zamanı gigiyena qaydalarını şagirdlərin yadına salır.

Tapşırıq: Karton və salfetlərdən istifadə edərək pişik aplikasiyasını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı icra edirlər.

Müəllim hər bir şagirdə fərdi olaraq kömək edir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, aplikasiyanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 13: BALIQ

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.

Məqsəd:

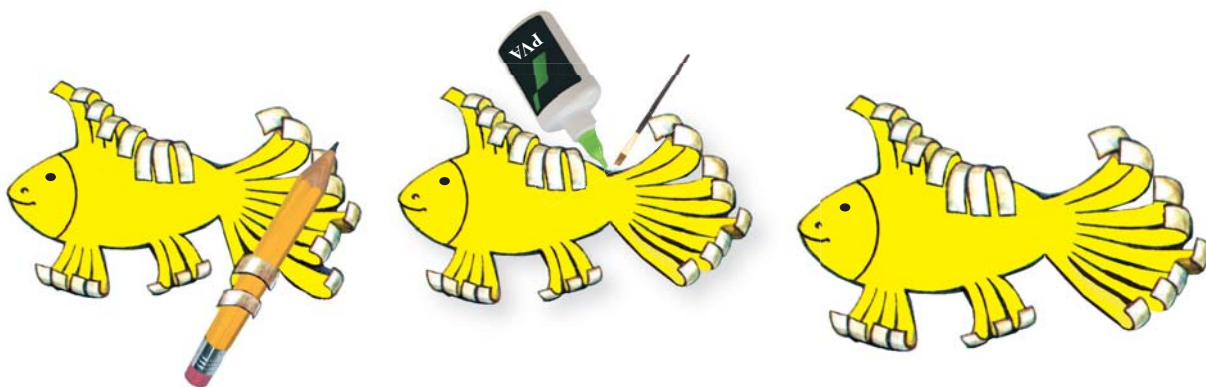
1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, kəsmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Balığın aplikasiyasını hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Aplikasiyanı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitəsini seçir.
4. Aplikasiyanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Aplikasiyanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Balığın konturlarını çəkir.
7. Aplikasiyanın detallarını hazırlayır.
8. Detalları kəsib burmaqla balığın aplikasiyasını hazırlayır.
9. Aplikasiyanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
10. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
11. Qayçı və yapışqanla işlədikdə təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına riayət edir.
12. Qızıl balığın aplikasiyasını təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi

Resurslar: PVA yapışqanı, qayçı, sarı kağız, bənövşəyi karton, karandaş, kalka, xətkəş, fırça, dərslik (səh. 28-29)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın.

*Pulları var düzüm-düzüm,
Pullarında yoxdur gözüüm.
Amma hərdən istəyirəm,
Sularda onuntək üzüm.*

Şagirdlər tapmacanın cavabının “Balıq” olduğunu söyləyirlər. Müəllim “Qızıl balıq” haqqında nağılı şagirdlərin yadına salır. Qeyd edir ki, əvvəlki dərstdəki kimi bu dərstdə də həcmli aplikasiya hazırlayacağıq və kağızı burma texnikasından istifadə edəcəyik.

Tədqiqat sualı. “Balıq” aplikasiyasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplar dərslərdəki mətnlə tanış olurlar.

Tapşırıq: “Balıq” aplikasiyasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim hər bir qrupun təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Balıq aplikasiyası neçə hissədən ibarətdir? (*Gövdə, üzgəclər, quyruq*)
2. Hansı rəngdə kartonu təməl üçün seçmək lazımdır? (*Bənövşəyi rəngdə kartonu*)
3. Sonra nə edəcəksiniz? (*Sarı kağızın üzərində balığın təxmini konturlarını çəkəcəyik.*)
4. Daha sonra nə edəcəksiniz? (*Balığın fiqurunu kəsərək üzgəclərində və quyruğunda yarıqlar kəsəcəyik.*)
5. Sonrakı mərhələdə hansı işi görülməli? (*Karandaş vasitəsilə üzgəclər və quyruq burulacaq və balığın cizgiləri flomasterlə çəkiləcək. Sonda balıq bənövşəyi kartona yapışdırılır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha balıq aplikasiyasının hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərin diqqətini dərslərdəki balıq aplikasiyasına yönəldir. O, şagirdlərə aplikasiyada istifadə olunacaq burma texnikasının yerinə yetirilmə qaydasını izah edir.

1. Balığın konturu sarı rəngli kağızın üzərində qələmlə çəkilir.
2. Balıq fiquru kəsilir, üzgəclərində və quyruğunda qayçı vasitəsilə yarıqlar açılır.
3. Balığın üzgəcləri və quyruğu karandaşla burulur.
4. Flomaster və ya markerdən istifadə edərək balığın cizgiləri çəkilir.
5. Hazırlanmış balıq fiquru bənövşəyi kartona yapışdırılır.

Müəllim yapışqanla iş zamanı gigiyena qaydalarını şagirdlərin yadına salır.

Tapşırıq: Balıq aplikasiyasını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı icra edirlər.

Müəllim qrupların işinə nəzarət edir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, aplikasiyanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MOZAİKA

MÖVZU 14: KAĞIZ PARÇALARINDAN MOZAİKA. TOPLAN

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.
Məqsəd:

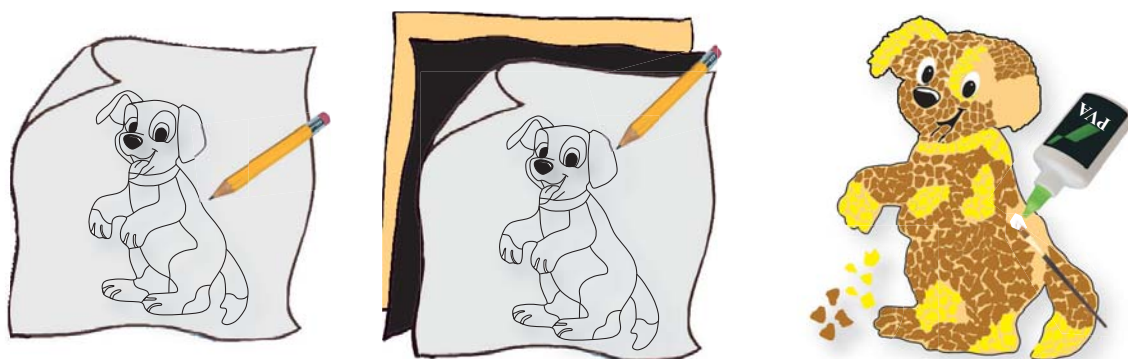
1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, kəsmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Toplan mozaikasını hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Toplan mozaikasını hazırlamaq üçün uyğun emal vasitəsini seçir.
4. Toplan mozaikasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Toplan mozaikasının materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Toplanın konturunu çəkir.
7. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
8. Detalları birləşdirməklə mozaikanı hazırlayır.
9. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
10. Mozaikanın hazırlanmasında birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
11. Yapışqanla iş zamanı gigiyena qaydalarına riayət edir.
12. Toplan mozaikasını təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, karusel, auksion

Resurslar: Rəngli kağızlar, PVA yapışqanı, narıncı karton, kalka, köçürmə kağızı, karan-daş, fırça, dərslik (səh. 31)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın.

*Həyətdə damı dayanar,
Hər pıçıltıya oyanar.
Qoruyar evi-eşiyi,
Düşməni bilər pişiyi.*

Şagirdlər tapmacanın cavabının “it” olduğunu söyləyirlər. Müəllim itin insanın dostu olmasını və onun çox sədaqətli olmasını qeyd edir.

Tədqiqat sualı: Kağız parçalarından istifadə etməklə “Toplan” mozaikasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplar işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olurlar.

Tapşırıq. Toplanın mozaikasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim hər bir qrupun təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Təməl üçün hansı rəngdə kartondan istifadə edilir? (*Narıncı rəngdə.*)
2. Toplanın konturu necə çəkilir? (*Kalkadan, köçürmə kağızından və ülgüdən istifadə etməklə çəkilir.*)
3. Sonra nə edəcəksiniz? (*Sarı və qəhvəyi parçalar cıracağıq.*)
4. Toplanın mozaikası necə hazırlanır? (*Kağız parçalarını kontur boyunca yapışdırmaqla mozaika hazırlanır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha Toplan mozaikasının hazırlanma texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərin diqqətini dərslikdəki Toplan mozaikasına yönəldib onun hazırlanması planı və texnoloji xəritəsi üzərində dayanır.

1. Toplanın konturlarını ülgü vasitəsilə narıncı rəngli kartonun üzərinə köçürün.
 2. Sarı və qəhvəyi rəngli kağızlardan parçalar cırın.
 3. Cırılan kağız parçalarını şəkllə uyğun olaraq toplanın konturu boyunca yapışdırın.
- Müəllim yapışqanla iş zamanı gigiyena qaydalarını şagirdlərin yadına salır.

Tapşırıq: Kağız qırıntılarından Toplanın mozaikasını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı icra edirlər.

Müəllim qrupların işinə nəzarət edir.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, mozaikanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 15: GÜNƏBAXAN TUMLARINDAN VƏ DÜYÜDƏN HƏCMLİ MOZAİKA. QARANQUŞ

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.

Məqsəd:

1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (ölçmə, kəsmə, qatlama, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Qaranquş mozaikasını hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Qaranquş mozaikasını hazırlamaq üçün uyğun emal vasitəsini seçir.
4. Qaranquş mozaikasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Qaranquş mozaikasının materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Qaranquşun konturunu çəkir.
7. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
8. Detalları birləşdirməklə mozaikanı hazırlayır.
9. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
10. Mozaikanın hazırlanmasında birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
11. Yapışqanla iş zamanı gigiyena qaydalarına riayət edir.
12. Qaranquş mozaikasını təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, ziqzaq, karusel

Resurslar: PVA yapışqanı, rəngli kağızlar, kalka, fırça, karandaş, narıncı karton, köçürmə kağızı, günəbaxan tumları, düyü, qara və qırmızı flomaster, dərslik (səh. 32-33)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın.

*Bağda uçar səhər-səhər,
Verər bizə yazdan xəbər.*

Şagirdlərdən tapmacanın cavabının “qaranquş” olduğunu aldıqdan sonra müəllim qaranquş haqqında onlara məlumat verir.

Tədqiqat sualı: Günəbaxan tumlarından və düydən “Qaranquş” mozaikasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara dərslikdəki mətn və şəkillərlə tanış olmaq tapşırığı verilir. Sonra qruplara tapşırıq verilir.

Tapşırıq: Günəbaxan tumlarından və düydən qaranquş mozaikasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Hər bir qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatlarını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Təməl üçün hansı rəngdə kartondan istifadə ediləcək? (*Narıncı rəngdə*)
2. Qaranquşun konturu necə çəkilir? (*Dərsləyin 68-ci səhifəsində verilmiş ülgüdən istifadə edərək təsvir əvvəlcə kalkaya, sonra kalkadan köçürmə kağızının köməyi ilə təmələ köçürülür.*)
3. Sonra hansı əməliyyat yerinə yetirilir? (*Qaranquşun qara rəngdə olan hissələrinə, yəni quyruq, qanad və başına yapışqan yaxılır və həmin hissələrə günəbaxan tumları düzülür.*)
4. Sonra nə edilir? (*Qaranquşun ağ rəngdə olan hissələrinə, yəni sinəsinə və qarnına yapışqan yaxılır və onların üzərinə düyü düzülür.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha “Qaranquş” mozaikasının hazırlanması texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: Günəbaxan tumlarından və düydən “Qaranquş” mozaikasını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər. Müəllim şagirdlərin işinə nəzarət edir. Yapışqanla iş zamanı gigiyena qaydalarına əməl etmələrini tapşırır.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, mozaikanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 16: KARANDAŞ YONQARLARINDAN MOZAİKA. KİRPİ

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.

Məqsəd:

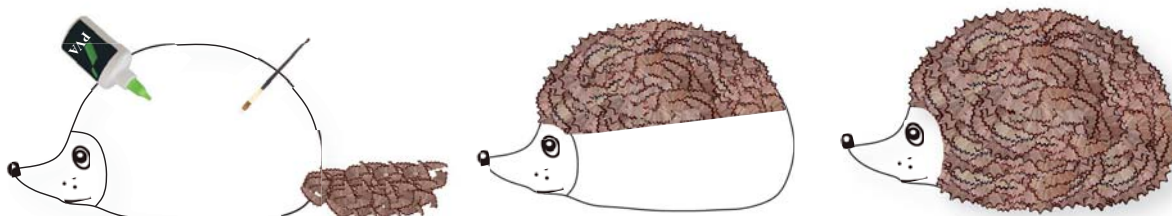
1. Şagird müvafiq emal texnologiyalarını (yonma, birləşdirmə) təyinatına görə sadə formada izah edir.
2. Kirpi mozaikasını hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Mozaikanı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitəsini seçir.
4. Mozaikanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Mozaikanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Qaranquşun konturunu çəkir.
7. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
8. Detalları birləşdirməklə kirpi mozaikasını hazırlayır.
9. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
11. Gigiyena qaydalarına riayət edir.
12. Kirpi mozaikasını təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi

Resurslar: Təməl (narıncı karton), PVA yapışqanı, köçürmə kağızı, kalka, karandaş, karandaşyonan, qara rəngdə flomaster, qəhvəyi rəngdə karandaş, dərslik (səh. 34)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*İynəsi çox,
Tikən yox,
Əti dərman,
Özü heyvan.*

Şagirdlərdən “kirpi” cavabını aldıqdan sonra müəllim şagirdlərə sual verir:

Tədqiqat sualı: Karandaş yonqarlarından “Kirpi” mozaikasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri dörd qrupa bölür, dərslikdəki mətn və şəkillərlə tanış olmağı tapşırır.

Tapşırıq: Karandaş yonqarlarından kirpi mozaikasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qrupların nümayəndələri işlərini təqdim edirlər. Müəllim onların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. “Kirpi” mozaikasının hazırlanmasında hansı materiallardan istifadə edilmişdir? (*Karandaş yonqarlarından və kartondan*)
2. Bu materiallar hansı rəngdədir? (*Karton təməl narıncı rəngdə, karandaş yonqarları qəhvəyi rəngdədir*)
3. Mozaikanın hazırlanmasında daha nədən istifadə etmək lazımdır? (*Dərsliyin 69-cu səhifəsində verilmiş ülgüdən*)
4. Kirpinin təsviri təmələ necə çəkilir? (*İlk növbədə, ülgü kalkaya köçürülür, sonra köçürmə kağızından istifadə edilərək karton təmələ köçürülür*)
5. Kirpinin üz cizgiləri necə formalaşdırılır? (*Şəkildə göstəriləni kimi qara flomasterlə burun, ağız və göz çəkilir*)
6. Daha sonra nə edilir? (*Qəhvəyi karandaşdan yonqarlar əldə edilir*)
7. Mozaika necə əldə edilir? (*Kirpinin gövdəsinə PVA yapışqanı sürülür və yonqarlar gövdəyə yapışdırılır*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirərək bir daha karandaş yonqarlarından kirpi mozaikasının hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiq etmə

Tapşırıq: Karandaş yonqarlarından istifadə edərək karton üzərində “Kirpi” mozaikasını hazırlayın. Qruplar tapşırığı icra edirlər. Müəllim şagirdlərin işinə nəzarət edir. Müəllim yapışqanla iş zamanı gigiyena qaydalarına riayət etmələrini şagirdlərə tapşırır.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, mozaikanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 17: YUMURTA QABIĞINDAN HƏCMLİ MOZAİKA. XORUZ BAŞI

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

Məqsəd:

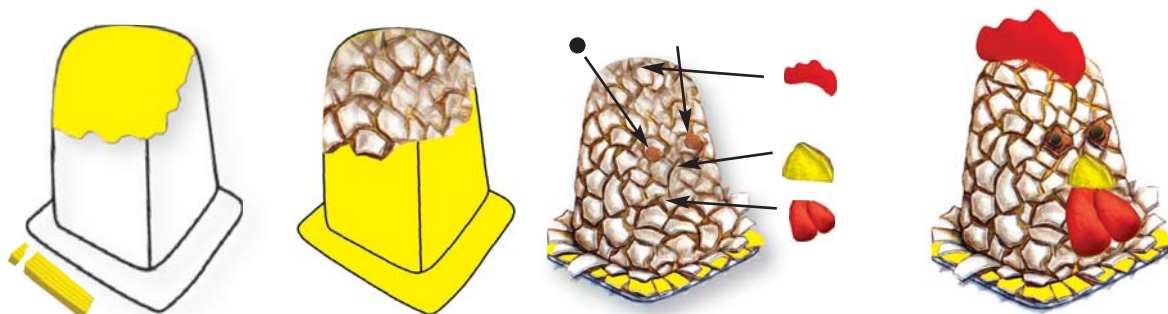
1. Müvafiq emal texnologiyasını (kəsmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə formada izah edir.
2. Yumurta qabığından mozaikanı hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Mozaikanı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitəsini seçir.
4. Mozaikanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Mozaikanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə mozaikanı hazırlayır.
8. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Mozaikanın hazırlanmasında birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Plastilə iş zamanı gigiyena qaydalarına riayət edir.
11. Xoruz başı mozaikasını təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, şəxələndirmə

Resurslar: Xoruz şəkli, plastilin dəsti, boş yoğurt qabı, yumurta qabıqları, plastilin bıçağı, təməl üçün karton, dərslik (səh. 35)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*Gəlirdim kənddən,
Səs gəldi bərkdən.
Ağzı sümükdən,
Saqqalı ətdən.*

Şagirdlər tapmacanın cavabının “xoruz” olduğunu söyləyirlər. Müəllim şagirdlərin diqqətini lövhədən asılmış xoruz şəklinə yönəldərək sual verir:

Tədqiqat sualı: Yumurta qabığından istifadə edərək xoruz mozaikasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür, dərslikdəki mətn və şəkillərlə tanış olmağı tapşırır. Qruplar işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olurlar.

Tapşırıq: Yumurta qabığından xoruz mozaikasının hazırlanma ardıcılığını müəyyənəldir.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Müəllim hər bir qrupun təqdimatını dinləyir. Qruplar işləri təqdim edirlər.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim sinfə suallar verir və müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Bu işin yerinə yetirilməsi zamanı hansı materiallardan istifadə edilir? (*Boş yoğurt qabından, plastilindən, yumurta qabıqlarından istifadə edilir.*)
2. Yumurta qabıqları yoğurt stəkanına necə yapışdırılır? (*Plastilin yoğurt stəkanına yaxılır. Üzərinə yumurta qabıqları sıxılaraq yapışdırılır.*)
3. Xoruzun dimdiyi və pipiyi necə hazırlanır? (*Sarı plastilindən üçbucaq formasında dimdiyi, qırmızı rəngdə plastilindən pipiyi hazırlanır.*)
4. Yoğurt stəkanı üzərinə hansı rəngdə plastilin yaxılır? (*Sarı rəngdə*)
5. Xoruzun gözləri hansı rəngdə plastilindən hazırlanır? (*Qara və qəhvəyi*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirərək bir daha yumurta qabıqlarından xoruz mozaikasının hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: Yumurta qabıqlarından istifadə edərək xoruz mozaikasını hazırlayın.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, mozaikanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənəldirmə, tərtibat bacarıqları nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 18: Salfet Kağızından Mozaika. Qoyun

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.

Məqsəd:

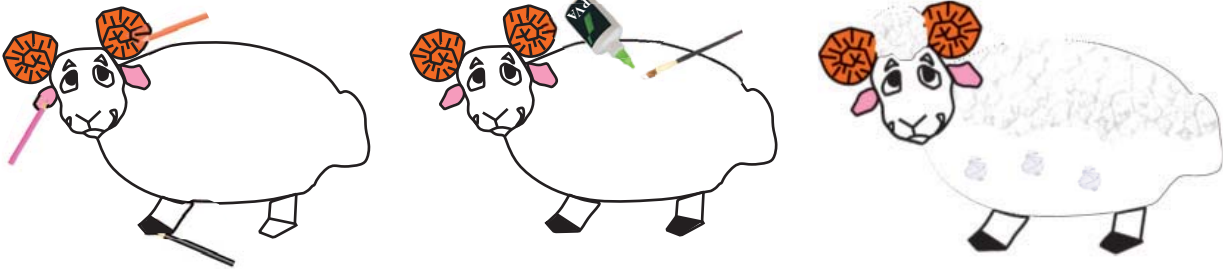
1. Şagird müvafiq emal texnologiyasını (kəsmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Əzilmiş salfet kağızından mozaikanı hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Mozaikanı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitəsini seçir.
4. Mozaikanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Mozaikanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Rəngli kartona qoyunun konturunu çəkir.
7. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
8. Detalları birləşdirməklə mozaikanı hazırlayır.
9. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Mozaikanın hazırlanmasında birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
11. Yapışqanla iş zamanı gigiyena qaydalarına riayət edir.
12. Qoyun mozaikasını təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, kublaşdırma

Resurslar: Hazırlanmış qoyun mozaikası nümunəsi, salfet kağızları, kalka, narıncı karton, karandaş, yapışqan, fırça, köçürmə kağızı, dərslik (səh. 36-37)

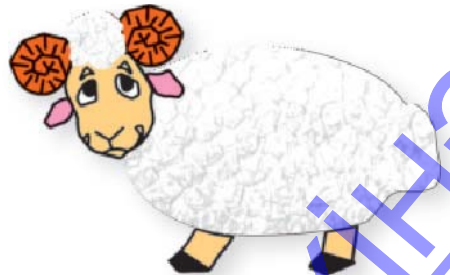

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

Südü, pendiri,
Əti yeyilər.
Yunundan isti
Köynək geyilər.

Şagirdlər tapmacanın cavabının “qoyun” olduğunu söyləyirlər. Müəllim əlavə suallar verir:

1. Sizcə, qoyun necə olur? (*Şagirdlər qoyunun xarici görkəmi haqqında bildiklərini danışirlar.*)
2. İnsanlar nə üçün qoyunu çoxaldırlar? (*Çünki qoyun insana xeyir verir.*)
3. Qoyun insana hansı xeyri verir? (*Qoyun insana yun, süd və ət verir.*)
4. Qoyun yunundan nə hazırlanır? (*Qoyun yunundan müxtəlif yun paltarlar, yorğan-döşək və s. hazırlanır.*)

Tədqiqat sualı: Əzilmiş salfet kağızından qoyun mozaikasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara dərslikdəki mətnlə və şəkillərlə tanış olmaq tapşırılır.

Tapşırıq: Əzilmiş salfet kağızlarından qoyun mozaikasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləsdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Müəllim hər bir qrupun təqdimatını dinləyir. Qruplar işləri təqdim edirlər.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim sinfə suallar verir və müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Qoyun mozaikasını hazırlamaq üçün hansı materiallardan istifadə edilir? (*Əzilmiş salfet kağızından və rəngli kartondan istifadə edilir.*)
2. Təməl üçün hansı rəngdə kartondan istifadə edilir? (*Narıncı rəngdə*)
3. Qoyunun konturu necə çəkilir? (*Qoyunun konturu ülgüdən istifadə edilərək kalka və köçürmə kağızı vasitəsilə karton təmələ çəkilir.*)
4. Sonra nə edilir? (*Salfet kağızları əzilir və qoyunun gövdəsinə yapışdırılır.*)
5. Qoyun mozaikasında hansı rəngdə karandaşlardan istifadə edilir? (*Narıncı, qara və çəhrayı*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirərək bir daha əzilmiş salfet kağızından qoyun mozaikasının mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: Əzilmiş salfet kağızından “Xoruz” mozaikasını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı yerinə yetirirlər. Müəllim şagirdlərin işinə nəzarət edir. Yapışqanla iş zamanı gigiyena qaydalarına əməl etməyi onlara tapşırır.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq əməl texnologiyalarını izah etmə, mozaikanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayişlədirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 19: SÜNGƏRDƏN MOZAİKA. MORUQ

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.2.

Məqsəd:

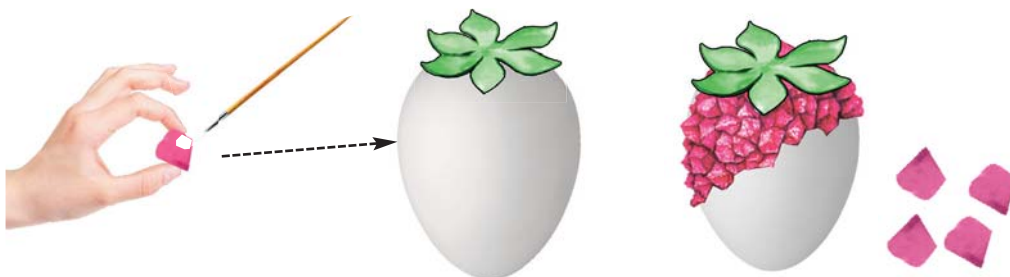
1. Müvafiq emal texnologiyasını (kəsmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Süngərdən moruq mozaikasını hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Mozaikanı hazırlamaq üçün uyğun emal vasitəsini seçir.
4. Mozaikanın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Mozaikanın materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Mozaikanın detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə moruq mozaikasını hazırlayır.
8. Mozaikanın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Gigiyena qaydalarına riayət edir.
11. Moruq mozaikasını təqdim edir.
12. Yarpaqların təsvirini çəkir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi

Resurslar: Süngər, yaşıl rəngdə kağız, bişmiş yumurta, yapışqan, karandaş, fırça, qayçı, dərslik (səh. 38-39)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*O nədir ki,
Qış göyərir,
Yaz qızarır,
Payız qaralır.*

Müəllim şagirdlərdən “moruq” cavabı aldıqdan sonra, moruq haqqında məlumat verir.

Tədqiqat sualı: Süngərdən moruq mozaikasını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür, dərslikdəki mətn və şəkillərlə tanış olmağı onlara tapşırır.

Tapşırıq: Süngərdən moruq mozaikasının hazırlanması ardıcılığını müəyyənə bilərsiniz.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qrupların nümayəndələri moruğun hazırlanması ardıcılığı haqqında məlumat verirlər. Müəllim onların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müzakirə sualları:

1. Moruq mozaikasının hazırlanmasında hansı materiallardan istifadə edilir? (*Süngər, yaşıl rəngdə kağız, bişmiş yumurtadan istifadə edilir.*)
2. Moruq mozaikasını hazırladıqda hansı vasitələrdən istifadə edilir? (*Qayçı, karandaş, yapışqan və fırçadan istifadə edilir.*)
3. Moruğun gövdəsini hazırlamaq üçün nədən istifadə edilir? (*Bişmiş yumurtadan istifadə edilir.*)
4. Yarpaqlar necə əldə edilir? (*Yaşıl rəngli kağız üzərinə dərslikdə göstəriləndi kimi yarpaqların təsviri çəkilir və sonra qayçı ilə kəsilir.*)
5. Yarpaqlar və süngər hissələri yumurta üzərinə necə yerləşdirilir? (*Yarpaqlara və süngər hissələrinə yapışqan sürülür və onlar şəkli uyğun olaraq bişmiş yumurtaya yapışdırılır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirərək bir daha süngərdən moruq mozaikasının hazırlanması mərhələləri üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Tapşırıq: Süngər hissələrindən istifadə edərək moruq mozaikasını hazırlayın.

Qruplar tapşırığı icra edirlər. Müəllim şagirdlərin işinə nəzarət edir. Müəllim qayçı ilə iş zamanı təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına riayət etmələrini şagirdlərə tapşırır.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, mozaikanın hazırlanma ardıcılığını müəyyənəlmə, tərtibat bacarıqları nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

KAĞIZQATLAMA, HÖRMƏ, TİKMƏ VƏ NAXIŞTİKMƏ

MÖVZU 20: KVADRAT KAĞIZDAN FİQURLAR. ORİQAMİ. BAYQUŞ FİQURU

Qeyd: Perspektiv planlaşmada kağızqatlama texnologiyasına 1 saat dərs nəzərdə tutulmuşdur. Dərslikdə bu texnologiyaya dair üç dərs təqdim edilmişdir. Müəllim şagirdlərin arzusuna uyğun olaraq, yaxud öz təşəbbüsü ilə bu mövzular arasında seçim edə bilər.

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.6.

Məqsəd:

1. Şagird kağızqatlama texnologiyasını izah edir.
2. Hazırlanacaq bayquş fiquruna görə iş yerini təşkil edir.
3. Bayquş fiqurunun hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirir.
4. Bayquş fiqurunun materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
5. Bayquş fiqurunun detallarını hazırlayır.
6. Detalları qatlamaqla bayquş fiqurunu hazırlayır.
7. Bayquş fiqurunun hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
8. Bayquş fiqurunun qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Hazırladığı bayquş fiqurunu təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi

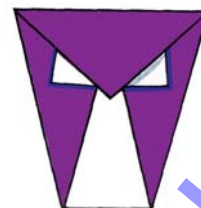
Resurslar: 10x10 sm ölçüdə rəngli kağızlar, dərslik (səh. 41-44)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*Qara qatır,
Bədlük satır,
Gecə gəzir,
Gündüz yatır.*

Şagirdlərdən tapmacanın cavabının “bayquş” olduğunu aldıqdan sonra bayquş haqqında onlara suallar verir:

- Bayquş görmüsünüz?
- Bayquş hansı rəngdə olur?

Müəllim bayquş haqqında məlumat verdikdən sonra sual verir.

Tədqiqat sualı: Kağızı qatlama üsulu ilə bayquş fiqurunu necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olmaq tapşırığı verilir.

Tapşırıq. Kvadrat kağızdan qatlama üsulu ilə bayquş fiqurunun hazırlanması ardıcılığını müəyyənəldir.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Hər bir qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim müzakirəni təşkil edərək suallar verir.

Müzakirə sualları:

1. Bayquş necə quşdur? (*Bədlük gətirən quşdur.*)
2. Bayquş hansı rəngdə olur? (*Qara və ağ rəngdə*)
3. Onun xarici görünüşündə hansı xüsusiyyətləri qeyd etmək olar? (*Əyri dimdiyi və güclü caynaqları vardır.*)
4. Texnoloji xəritə üzrə iş hansı mərhələlərlə yerinə yetirilir? (*Şagirdlər işin mərhələlərini sadalayırlar.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını ümumiləşdirərək bayquşun hazırlanma mərhələlərini təkrar edir və qeyd edir ki, qatlama üsulundan istifadə edərək müxtəlif məlumatlar hazırlamaq olar.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Şagirdləri texnoloji xəritə ilə tanış edir, yerinə yetiriləcək işlərin ardıcılığını onların diqqətinə çatdırır.

Texnoloji xəritə əsasında qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Kvadrat kağızdan qatlama üsulu ilə tutuquşu hazırlayın.

Qruplar texnoloji xəritəyə və işin planına əsaslanaraq müəllimin nəzarəti altında tapşırığı yerinə yetirirlər.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq əməl texnologiyalarını izahetmə, bayquş fiqurunun hazırlanma ardıcılığını müəyyənəldirmə, tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 21: İNSAN FİQURU

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.6.; 4.1.1.

Məqsəd:

1. Müvafiq emal texnologiyasını (kəsmə, hörmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Hörmə işlərini yerinə yetirmək üçün iş yerini təşkil edir.
3. Hörükcükdən insan fiquru hazırlanması üçün emal vasitəsini seçir.
4. Hörükcükdən insan fiquru hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Hörükcükdən insan fiqurunun detallarını hazırlayır.
6. Detalları birləşdirməklə insan fiqurunu hazırlayır.
7. İnsan fiqurunun hazırlanmasında sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
8. İnsan fiqurunun hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Hörükcükdən hazırlanmış insan fiqurunu təqdim edir.
10. Verilmiş ölçülərə əsasən nişanlama işləri aparır.

Integrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulləri: Müzakirə, beyin həmləsi, anlayışın çıxarılması

Resurslar: Hörükcükdən insan fiqurunun nümunəsi, dördsıralı hörmənin sxemi (qırmızı, yaşıl, göy və sarı rəngdə nazik iplər), toxunma əşya nümunələri, xətkəş, qayçı, kağız şpaqat (ip), yapışqanlı lent, dərslik (səh. 46)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyulduğu

Müəllim şagirdlərin diqqətini dərslikdə göstərilən toxunma əşyalara və dördsıralı hörməyə yönəldərək onun hazırlanma texnologiyasını əks etdirən şakilləri lövhədən asır.

Tədqiqat sualı: Dörsıralı hörmədən istifadə edib hörükçük-
dən insan fiquru necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olmaq tapşırığı verilir.

Tapşırıq. Dörsıralı hörükcükdən insan fıqurunun hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qrupların nümayəndələri işləri təqdim edirlər. Müəllim hər bir qrupun təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim cavabları sistemləşdirir və sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. İnsan fiqurunu hazırlamaq üçün neçə hörükcükdən istifadə edilir? *(İki hörükcükdən istifadə edilir.)*
2. Onların ölçüləri haqda nə deyə bilərsiniz? *(İnsan fiqurunun bədənə üçün uzun hörükcük, əlləri üçün ondan 2 dəfə qısa hörükcük götürülür.)*
3. İnsan fiqurunu düzəltmək üçün hansı hörükcükdən istifadə edilir? *(Kağız şpaqatdan hazırlanmış hörükcükdən istifadə edilir.)*

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq, bir daha hörmə üsulu ilə insan fiqurunun hazırlanma texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim şagirdlərin diqqətini dərslərdə insan fiqurunun hörükcükdən hazırlanması planına və texnoloji xəritəsinə yönəldir.

1. Dörd ədəd kağız ipdən (şpaqatdan) bədən üçün uzun, əllər üçün ondan iki dəfə qısa hörükcük hörün.
2. Uzun hörükcüyü iki yerə qatlayın və baş üçün yer buraxaraq iplə bağlayın.
3. Əllər üçün kəsilmiş qısa hörükcüyü qatlanmış hörükcüyə keçirin.
4. Bədən üçün məsafə buraxıb, onu iplə bağlayın.
5. Hazırlanmış insan fiqurunu yapışqanlı lentlə təmələ yapışdırın.

Müəllim qayçı ilə iş zamanı təhlükəsizlik texnikası qaydalarını şagirdlərin yadına salır.

Texnoloji xəritə əsasında qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Dörsəralı hörükcükdən insan fiquru hazırlayın.

Qruplar texnoloji xəritəyə əsaslanaraq, müəllimin nəzarəti altında tapşırığı yerinə yetirirlər.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, insan fiqurunun hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayişətdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 22: KAĞIZ ZOLAQLARDAN DÜZÜNƏ HÖRMƏ. HASAR

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.; 4.1.2.

Məqsəd:

1. Müvafiq emal texnologiyasını (ölçmə, kəsmə, hörmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Hasarı hörmək üçün iş yerini təşkil edir.
3. Hasarı hörmək üçün emal vasitəsini seçir.
4. Hasarı hörmə ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Hasarı hörmək üçün emal texnologiyasını seçir.
6. Şəkildə verilmiş ölçülərə əsasən nişanlama işləri aparır.
7. Hasarın konturlarını çəkir.
8. Zolaqları hazırlayır.
9. Hasarın hazırlanmasında sadə tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
10. Hasarın qrup tərəfindən hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
11. Qayçı ilə iş zamanı təhlükəsizlik qaydalarına riayət edir.
12. Hazırladığı hasarı təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, Venn diaqramı

Resurslar: Rəngli kağızlar, xətkəş, karandaş, qayçı, PVA yapışqanı, fırça, dərslik (səh. 47-50)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*Yüz bir qardaşdır onlar,
Hamısı bir boydadır,
Bir-birinə bağlıdır,
Qış-yay bir sıradadır.*

Müəllim şagirdlərdən tapmacanın cavabının “hasar” olduğunu aldıqdan sonra sual verir:

Tədqiqat sualı: Kağız zolaqlardan düzünə hörmə üsulu ilə necə hörmək olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olmaq tapşırığı verilir.

Tapşırıq. Kağız zolaqları düzünə hörərək hasarın hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qrupların nümayəndələri işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim cavabları sistemləşdirir və sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Hörmə üçün hansı materiallardan istifadə edilir? (*Rəngli kağızlardan istifadə edilir.*)
2. Siz hansı hörmə üsulu ilə tanış oldunuz? (*Düzünə hörmə üsulu ilə.*)
3. Neçə zolaqdan istifadə edilir? (*Yaşıl rəngli 7 zolaqdan, sarı rəngli 5 zolaqdan istifadə edilir.*)
4. Tapşırıq necə yerinə yetirilir? (*Şəklə baxıb qələm və qayçıdan istifadə edərək, eyni zolaqlar kəsilir və hasar hörülür.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha düzünə hörmə üsulu ilə hazırlanma texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qeyd edir ki, rəngli kağızlardan istifadə edərək düzünə hörmə üsulu ilə hasar şəklini hörəcəyik.

Uşaqların diqqətini dərslikdəki kağız zolaqların düzünə hörülməsinə aid şəkillərə yönəldir, qeyd edir ki, nişanlama əməliyyatı düzünə aparılır. Düzünə hörmə haqqında məlumat verir.

Müəllim şagirdlərin diqqətini dərslikdəki hasar şəklinə yönəldir və suallar verir:

1. Dərslikdəki hasar şəklinə fikir verin. Bu şəkildə nə görürsünüz? (*Düzünə hörmə üsulu ilə hazırlanmış hasarı görürük.*)

2. Hasarın hazırlanması üçün hansı materialdan istifadə edilmişdir? (*Rəngli kağızlardan.*)

Müəllim qayçı və yapışqanla iş zamanı təhlükəsizlik və gigiyena qaydaları haqqında məlumat verir.

Tapşırıq:

I qrup – yaşıl və sarı kağız zolaqlardan düzünə hörmə üsulu ilə hasarı hazırlayın.

II qrup – göy və sarı kağız zolaqlardan düzünə hörmə üsulu ilə hasarı hazırlayın.

III qrup – qırmızı və sarı kağız zolaqlardan düzünə hörmə üsulu ilə hasarı hazırlayın.

IV qrup – qəhvəyi və sarı kağız zolaqlardan düzünə hörmə üsulu ilə hasarı hazırlayın.

Qruplar texnoloji xəritəyə və işin planına əsaslanaraq müəllimin nəzarəti altında tapşırığı yerinə yetirirlər.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, hasarın hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayişlətirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 23: DÜZ XƏTT BOYUNCA TİKMƏ

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.
Məqsəd:

1. Şagird müvafiq emal texnologiyasını (ölçmə, kəsmə, tikmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Tikmə işləri görmək üçün iş yerini təşkil edir.
3. Tikmə işləri görmək üçün emal vasitəsini seçir.
4. Düz xətt boyunca tikmə işlərinin ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Materiala uyğun emal texnologiyasını seçir.
6. Məlumatda tikişlərin uzunluğunu xətkəş vasitəsilə nişanlayır.
7. Düz kontur boyunca tikiş işlərini yerinə yetirir.
8. Düz kontur boyunca tikiş işlərini yerinə yetirdikcə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Qrupda işlədikdə birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Qayçı və iynə ilə işlədikdə təhlükəsizlik qaydalarına riayət edir.
11. Düz xətt boyunca tikiş işini təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, şəxələndirmə

Resurslar: İynə, sap, adi və ya mil-mil parça, iynəqabında iynələr, xətkəş, karandaş, oymaq, qayçı, tikiş mərhələlərini əks etdirən tablo, dərslik (səh. 51-53)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*Keçdiyi yolda
Qoyar izini.
Sapla yazar o,
Ürək sözünü!*

Müəllim şagirdlərdən tapmacanın cavabının “iynə” olduğunu aldıqdan sonra qeyd edir ki, bu dərstdə düz xətt boyunca tikiş qaydasını öyrənəcəyik.

Tədqiqat sualı: Düz xətt boyunca tikişləri necə yerinə yetirmək olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplara işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olmaq tapşırığı verilir.

Tapşırıq: Düz xətt boyunca tikmənin yerinə yetirilməsi ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim cavabları sistemləşdirir və sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. İlk mərhələdə nə edilir? (*Xətkeş vasitəsilə parça üzərində tikişlərin uzunluğu nişanlanır.*)
2. Sap iynəyə necə keçirilir? (*Sapın bir ucu düyünlənir, digər ucu iynəyə keçirilir.*)
3. Sonra nə edilir? (*Tikiş tikiləcək nöqtələr nişanlanır və nöqtələr boyunca tikiş yerinə yetirilir.*)
4. Belə tikiş necə adlanır? (*Düz kontur boyunca iynəqabağı tikiş adlanır.*)
5. Yekun mərhələdə nə edilir? (*Sap parçasının arxasına bərkidilir.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha düz xəttə boyunca tikmənin yerinə yetirilmə texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim düz xətt boyunca tikiş əməliyyatının yerinə yetirilmə ardıcılığı üzərində dayanır.

1. Xətkeş vasitəsilə tikişlərin uzunluğunu nişanlayın və iynəni saplayın.
2. Nişanlanmış nöqtələr boyunca tikişləri yerinə yetirin.
3. Parça arxasında sapı bərkidin.

Müəllim iynə və qayçı ilə iş zamanı təhlükəsizlik qaydaları haqqında məlumat verir. Texnoloji xəritə əsasında qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Düz xətt boyunca tikmə əməliyyatını yerinə yetirin.

Qruplar texnoloji xəritə və işin planına əsaslanaraq müəllimin nəzarəti altında tapşırığı yerinə yetirirlər.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, düz xətt boyunca tikmənin ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayiş etdirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 24: ƏYRİ XƏTLƏR BOYUNCA NAXIŞTIKMƏ. ÇİÇƏK

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.; 4.1.2.

Məqsəd:

1. Müvafiq emal texnologiyasını (kəsmə, tikmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Naxışlama işinin yerini təşkil edir.
3. Naxışlama işləri görmək üçün emal vasitəsini seçir.
4. Əyri xətlər boyunca çiçəyin naxışlanma ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Materiala uyğun emal texnologiyasını seçir.
6. Əyri xətlər boyunca çiçəyin naxışını tikir.
7. Sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
8. Qrupda işlədikdə birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
9. Qayçı və iynə ilə işlədikdə təhlükəsizlik qaydalarına riayət edir.
10. Əyri xətlər boyunca çiçək naxıştıkmasını təqdim edir.
11. Çiçəyin təsvirini parça üzərinə çəkir.
12. Çiçəyin təsvirini ülgüdən kalka və A4 kağızı üzərində nişanlayır.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, karusel, şaxələndirmə, kublaşdırma

Resurslar: Sarı rəngdə parça, qırmızı və yaşıl rəngdə sap, iynə, oymaq, kalka, A4 kağızı, karandaş, qayçı, köçürmə kağızı, dərslik (səh. 54-55)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*Ağacın tutmaq olmaz,
Ətrindən doymaq olmaz.*

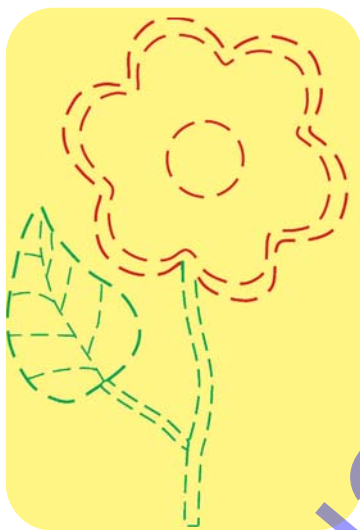
Müəllim şagirdlərdən tapmacanın cavabının “çiçək” olduğunu aldıqdan sonra hansı çiçəkləri tanıdıqlarını soruşur. Müəllim qeyd edir ki, dərslikdə verilmiş çiçəyin konturunda əyri xətlər olduğu üçün əyrixətli kontur boyunca tikmə əməliyyatını yerinə yetirəcəyik. Sonra qeyd edir ki, şəklın parça üzərində tikilməsinə naxışlama deyilir.

Tədqiqat sualı: Çiçəyin naxışını parça üzərinə necə salmaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplar işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olurlar.

Tapşırıq: Əyrixətli kontur boyunca tikmədən istifadə edərək parça üzərinə çiçək naxışının salınması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim cavabları sistemləşdirir və sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. İlk mərhələ hansı iş görülür? (*Parçanın üzərinə çiçəyin təsviri ülgüdən kalkaya, kalkadan A4 kağızına və oradan parçaya köçürülür.*)
2. Son nə edilir? (*İynə saplanır.*)
3. Son mərhələdə nə edilir? (*Əyrixətli kontur boyunca tikmə üsulundan istifadə edərək, çiçəyin qönçəsi qırmızı sapla, yarpağı və gövdəsi yaşıl sapla tikilir.*)
4. Sizcə, ikinci və üçüncü sıra tikmələr çiçəyin hansı hissəsinə salınır? (*Çiçəyin qönçəsinin və yarpağın daxili hissəsinə salınır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq bir daha çiçəyin əyrixətli tikmə üsulu ilə naxışının tikilməsi texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim əyrixətli kontur boyunca tikmə əməliyyatı haqqında məlumat verir:

1. Birrəngli parça üzərində çiçəyin təsvirini ülgüdən (səh. 71) kalkaya və köçürmə kağızından istifadə edərək çəkin.

2. Əyrixətli kontur boyunca tikişdən istifadə edərək, çiçəyin naxışını qırmızı və yaşıl saplarla parçaya salın.

Müəllim iynə və qayçı ilə iş zamanı təhlükəsizlik texnikası qaydalarını şagirdlərin yadına salır.

Müəllim texnoloji xəritə əsasında qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Əyrixətli kontur boyunca tikmədən istifadə edərək parça üzərinə çiçək naxışını salın.

Qruplar texnoloji xəritəyə əsaslanaraq müəllimin nəzarəti altında tapşırığı yerinə yetirirlər.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, əyri xətt boyunca çiçək naxışının tikilməsi ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayişdirmə, təhlükəsizlik qaydalarına əmələtmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MODEL LƏŞDİRMƏ

MÖVZU 25: TEXNOLOJİ MAŞINLAR VƏ VASİTƏLƏR. MƏİŞƏT TEXNİKASI

Standart: 1.1.3.; 1.3.4.; 2.1.1.; 2.1.2.; 2.1.3.

Məqsəd:

1. Emal vasitələrinin funksiyalarını şərh edir.
2. Qrupda işlədikdə birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
3. Texnoloji maşınları (nəqliyyat, yük, məişət texnikası) bir-birindən fərqləndirir.
4. Texnoloji vasitələri (əl alətləri, mexaniki alətlər) bir-birindən fərqləndirir.
5. Məişət texnikasından istifadə qaydalarını izah edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, şəxələndirmə, kublaşdırma, ziqzaq

Resurslar: Texnoloji maşınlara (nəqliyyat, yük, məişət) texnoloji vasitələrə (əl alətləri, mexaniki alətlər), məişət texnikalarına aid şəkillər, dərslik (səh. 56)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

Bağlarda tappıldar,
Meşədə saqqıldar. (*Balta*)

Bizdə bir kişi var,
Qırx-əlli dişi var. (*Mişar*)

Şagirdlər tapmacaların cavablarını söyləyirlər. Müəllim yazı lövhəsindən texnoloji maşın və vasitələrin, məişət texnikasının təsvirləri olan şəkilləri asır.

Tədqiqat sualı: Şəkillərdə nələr öz əksini tapıb?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 3 qrupa bölür. Qruplara dərslikdəki mətnlə tanış olmaq tapşırılır.

Tapşırıq: Şəkildəki təsvirləri adlandırın və fərqləndirin.

I qrup: Texnoloji maşınları (nəqliyyat, yük və məişət) bir-birindən fərqləndirin.

II qrup: Texnoloji vasitələri (əl alətləri, mexaniki alətlər) bir-birindən fərqləndirin.

III qrup: Məişət texnikalarını fərqləndirin və onlardan istifadə qaydalarını izah edin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim cavabları sistemləşdirir və sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Şəkildə texnoloji maşınlar necə növdür? (Texnoloji maşınların üç növü göstərilib: nəqliyyat, yük və məişət.)
2. Şəkildə hansı texnoloji vasitələr öz əksini tapıb? (Əl alətləri və mexaniki alətlərin təsviri göstərilib.)
3. Məişət texnikaları hansılardır və onlardan necə istifadə etmək lazımdır? (Şagirdlər məişət texnikalarını adlandırır və onlardan istifadə qaydaları haqqında mülahizələrini bildirirlər.)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq, texnoloji maşınlar və texnoloji vasitələr, eləcə də məişət texnikaları haqqında şagirdlərə məlumat verir.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Aşağıdakı cədvəli çəkin. Dərsliyin 56 və 57-ci səhifələrində göstərilmiş alətlərin və məişət texnikasının adını, onların yerinə yetirdiyi texnoloji əməliyyatları aid olduqları sütuna yazın.

Əl alətləri		Elektrik alətləri		Məişət texnikası	
Adı	Yerinə yetirdiyi texnoloji əməliyyat	Adı	Yerinə yetirdiyi texnoloji əməliyyat	Adı	Yerinə yetirdiyi texnoloji əməliyyat

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən texnoloji maşınları sadalama və fərqləndirmə, texnoloji vasitələri sadalama və fərqləndirmə, məişət texnikasını sadalama və fərqləndirmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 26: KARTON QUTULARDAN CANAVAR BAŞI

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.

Məqsəd:

1. Müvafiq emal texnologiyasını (ölçmə, kəsmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Canavar başını hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Canavar başını hazırlamaq üçün emal vasitəsini seçir.
4. Canavar başının hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Hazırlanacaq canavar başının materialına uyğun emal texnologiyası seçir.
6. Canavar başının detallarını hazırlayır.
7. Detalları birləşdirməklə canavar başını hazırlayır.
8. Canavar başını hazırladıqda tərtibat bacarığı nümayiş etdirir.
9. Canavar başının hazırlanması prosesində birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
10. Qayçı və yapışqanla işlədikdə təhlükəsizlik texnikası və gigiyena qaydalarına riayət edir.
11. Hazırlanan məmulatı təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, karusel

Resurslar: PVA yapışqanı, müxtəlif ölçüdə qutular, karandaş, rəngli kağız dəsti, fırça, qara rəngli plastilin, qayçı, qara flomaster, dərslik (səh. 58-59)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*O tayda durar, gedər,
Boynunu burar, gedər.
Bir sürüyə girəndə,
Qırxını qırar, gedər.*

Şagirdlər tapmacanın cavabının “canavar” olduğunu söyləyirlər.

Sual: Canavar necə heyvandır? (*Yirtıcıdır, vəhşidir.*)

Tədqiqat sualı: Karton qutulardan canavar başını necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplar işin gedişi və dərslikdəki mətnlə tanış olurlar.

Tapşırıq: Canavar başının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qrupların nümayəndələri işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim cavabları sistemləşdirir və sifə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Canavar modelini hazırlamaq üçün hansı materiallardan istifadə edilir? (*Qutu, rəngli kağızlar və plastilindən istifadə edilir.*)
2. Canavar başı hansı detallardan hazırlanır? (*Qutu, qaş, göz, dil, diş, burun və qulaqlardan hazırlanır.*)
3. Canavarın çənəsində hansı detallar vardır? (*Dişlər, burun və dil vardır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq, bir daha canavar başının hazırlanma texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim canavar başının hazırlanma ardıcılığı və texnoloji xəritəsi ilə şagirdləri tanış edir.

1. Karton qutuların bütün tərəflərinə açıq qəhvəyi rəngli kağız yapışdırılır (şəkil 1, 2).
2. Canavar başının detalları (kağızdan gözlər, qaşlar, burun, dişlər, qulaqlar və dil) hazırlanır (şəkil 3, 4).
3. Canavarın dişləri hazırlanır, çənəyə yapışdırılır, burnu və dili birləşdirilir.
4. Canavarın baş hissəsi hazırlanır (göz, qaş və qulaqlar yapışdırılır), qutular (kəllə, çənə) yapışdırılır.

Müəllim qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Karton və qutulardan canavar başını hazırlayın.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq emal texnologiyalarını izahetmə, canavar başının hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik qaydalarına əməletmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 27: KAĞIZDAN HƏCMLİ DOVŞAN OYUNCAĞI

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.; 4.1.2.

Məqsəd:

1. Şagird müvafiq emal texnologiyasını (ölçmə, kəsmə, birləşdirmə, qatlama) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Dovşan fiqurunu hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Dovşan fiqurunu hazırlamaq üçün emal vasitəsini seçir.
4. Dovşan fiqurunun hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Dovşan fiqurunu hazırlamaq üçün emal texnologiyası seçir.
6. Verilmiş ölçülərə əsasən nişanlama işləri aparır.
7. Dovşanın üz cizgilərinin təsvirini flomasterlə çəkir.
8. Dovşanın detallarını hazırlayır.
9. Detalları birləşdirməklə dovşan oyuncağını hazırlayır.
10. Dovşan oyuncağını hazırladıqda sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
11. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
12. Qayçı və yapışqanla işlədikdə müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına riayət edir.
13. Dovşan oyuncağını təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.; Riy.: 4.2.2.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, anlayışın çıxarılması

Resurslar: Rəngli kağız dəsti, xətkəş, qayçı, altlıq, dəftərxana sancaqları, PVA yapışqanı, fırça, qara flomaster, karandaş, dərslik (səh. 60-61)

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*Rəngi ya boz, ya da ki, ağ,
Gödəkquyruq, uzun qulaq...
Bir azca da çəpdir gözü,
Yaxşı bilir bunu özü.*

Şagirdlərdən tapmacanın cavabının “dovşan” olduğunu aldıqdan sonra sual verir.

Tədqiqat sualı: Kağızdan dovşan oyuncağını necə hazırlamaq olar? Dovşan hansı cizgi filmi qəhrəmanıdır?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri 4 qrupa bölür. Qruplar işin gedişi və dərslərdəki mətnlə tanış olurlar.

Tapşırıq: Dovşan oyuncağının hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Qruplar işləri təqdim edirlər. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Qrupların təqdimatından sonra müəllim cavabları sistemləşdirir və sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Dovşanı xarakterizə edən cəhətlər hansılardır (*Qorxaqdır, bərk qaçır, qulaqları uzundur.*)
2. Hansı ölçüdə kağız zolaqdan istifadə edilir? (*Uzunluğu 30 sm və eni 2 sm olan kağız zolaqdan istifadə edilir.*)
3. Birləşdirmə əməliyyatında nədən istifadə edilir? (*Dəftərxana sancağından və yapışqandan istifadə edilir.*)
4. Sonra nə edilir? (*Sonda dovşanın flomasterlə üz cizgiləri çəkilir və qayçı ilə qulaqlarında və ayaqlarında yarıq açılır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını yekunlaşdıraraq, dovşan oyuncağının hazırlanma texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim dərsləyə istinad edərək, kağızdan dovşan oyuncağının hazırlanmasının texnoloji xəritəsi və ardıcılığı üzərində dayanır.

1. Çəhrayı rəngli kağızdan uzunluğu 30 sm və eni 2 sm olan zolaq kəsin.
2. Aşağıdakı ardıcılıqla bütün əyrilikləri qatlayaraq sancaqlarla bərkidin.
3. Dovşanın şəkildəki formasını aldıqdan sonra sancaqları bir-bir çıxardaraq birləşmə yerlərini yapışdırın.

Sonra dovşanın üz cizgiləri çəkilib flomasterlə çəkin, qulaqlar və ayaqlarda qayçı ilə yarıqlar açın.

Müəllim qayçı və yapışqanla iş zamanı təhlükəsizlik texnikası və gigiyena qaydalarını şagirdlərin yadına salır.

Müəllim qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq:

I qrup. Çəhrayı rəngli kağızdan dovşan oyuncağını hazırlayın.

II qrup. Mavi rəngli kağızdan dovşan oyuncağını hazırlayın.

III qrup. Ağ rəngli kağızdan dovşan oyuncağını hazırlayın.

IV qrup. Sarı rəngli kağızdan dovşan oyuncağını hazırlayın.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, dovşan oyuncağının hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqları nümayişetdirmə, təhlükəsizlik qaydalarına əmələtmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

MÖVZU 28: YÜK AVTOMOBİLİNİN MAKETİ

Standart: 1.1.2.; 1.2.1.; 1.2.2.; 1.2.3.; 1.2.4.; 1.3.1.; 1.3.2.; 1.3.3.; 1.3.4.; 1.3.5.; 1.3.6.; 4.1.1.; 4.1.2.

Məqsəd:

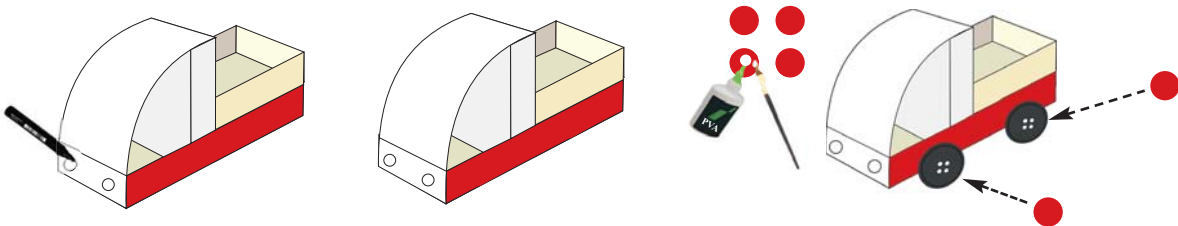
1. Şagird müvafiq emal texnologiyasını (ölçmə, kəsmə, birləşdirmə) təyinatına görə sadə şəkildə izah edir.
2. Yüklü avtomobilini hazırlamaq üçün iş yerini təşkil edir.
3. Yüklü avtomobilini hazırlamaq üçün emal vasitəsini seçir.
4. Yüklü avtomobilinin hazırlanma ardıcılığını müəyyənləşdirir.
5. Yüklü avtomobilini hazırlamaq üçün emal texnologiyası seçir.
6. Verilmiş ölçülərə əsasən nişanlama işləri aparır.
7. Yüklü avtomobilinin flomasterlə fənərlərini çəkir.
8. Yüklü avtomobilinin detallarını hazırlayır.
9. Detalları birləşdirməklə yüklü avtomobilini hazırlayır.
10. Yüklü avtomobilini hazırladıqda sadə tərtibat bacarıqları nümayiş etdirir.
11. Birgəfəaliyyət və əməkdaşlıq bacarıqları nümayiş etdirir.
12. Qayçı və yapışqanla işlədikdə müvafiq təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına riayət edir.
13. Yüklü avtomobilinin maketini təqdim edir.

İntegrasiya: H.b.: 1.1.1.; T.i.: 2.2.4.; Riy.: 4.2.2.

İş formaları: Kiçik qruplarla iş, böyük qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş

İş üsulları: Müzakirə, beyin həmləsi, Venn diaqramı

Resurslar: Kibrit qutuları, rəngli kağızlar, qayçı, fırça, qara flomaster, karandaş, yapışqan, 4 ədəd düymə, qırmızı rəngdə plastilin, xətkəş, dərslik (səh. 62-63)

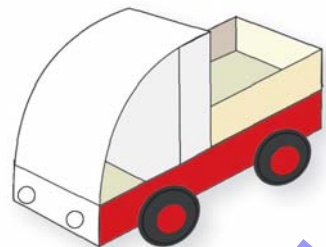

DƏRSİN GEDİŞİ

I mərhələ: Motivasiya, problemin qoyuluşu

Müəllim şagirdlərə müraciət edir. Tapmacanı tapın:

*O nədir ki, yeməyi benzindi,
Ayaqları rezindi.*

Şagirdlərdən tapmacanın cavabının “avtomobil” olduğunu aldıqdan sonra təyinatına görə neçə cür avtomobil tanıdıqlarını soruşur. Şagirdlər nəqliyyat və yüklü avtomobillərinin adını çəkirlər.

Tədqiqat sualı: Kibrit qutularından yük avtomobili maketini necə hazırlamaq olar?

II mərhələ: Tədqiqatın aparılması

Müəllim şagirdləri dörd qrupa bölür. Qruplara dərslikdəki mətn və şəkillərlə tanış olmaq tapşırığı verilir.

Tapşırıq: Kibrit qutularından yük avtomobilinin hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirin.

III mərhələ. Məlumat mübadiləsi

Hər qrupun nümayəndəsi təqdimat edir. Müəllim qrupların təqdimatını dinləyir.

IV mərhələ: Məlumatın müzakirəsi və təşkili

Müəllim qrupların cavablarını sistemləşdirir və sinfə suallar verərək müzakirəni təşkil edir.

Müzakirə sualları:

1. Yük avtomobilinin maketini hazırlamaq üçün hansı materiallardan istifadə olunur? (*Yük avtomobilinin hazırlanmasında kibrit qutularından, qırmızı və ağ kağızdan və 4 ədəd düymədən istifadə edilir.*)
2. Kibrit qutularının kənarına yapışdırılan zolaq hansı ölçüdə kəsilir? (*Qırmızı kağız zolaq kibrit qutusunun yan tərəfinin enində kəsilir.*)
3. Kabinə necə formalaşdırılır? (*Kibrit qutusu enində ağ kağız şəkildə göstəriləndiyi kimi kibrit qutusuna yapışdırılır və qara flomasterlə fənərlər çəkilir.*)
4. Düymələrdən hansı məqsədlə istifadə olunur? (*Düymələr təkər kimi kabinə və kuzanın alt hissəsinə plastilinlə yapışdırılır və ortasına qırmızı plastilindən dairələr yapışdırılır.*)

V mərhələ: Nəticələr və ümumiləşdirmə

Müəllim şagirdlərin cavablarını sistemləşdirir və bir daha yük avtomobilinin hazırlanma texnologiyası üzərində dayanır.

VI mərhələ: Yaradıcı tətbiqetmə

Müəllim dərsliyə istinad edərək, kibrit qutularından yük avtomobilinin hazırlanmasının texnoloji xəritəsi və ardıcılığı üzərində dayanır və qruplara tapşırıq verir.

Tapşırıq: Texnoloji xəritədən istifadə edərək kibrit qutularından yük avtomobilinin maketini hazırlayın.

Qruplar müəllimin nəzarəti altında tapşırığı icra edərək yük avtomobilini hazırlayırlar.

VII mərhələ: Qiymətləndirmə

Qiymətləndirmə pedaqoji mətbuatda dərc olunmuş qaydalara müvafiq olaraq qiymətləndirmə meyarları əsasında aparılır. Şagirdlər qiymətləndirilərkən müvafiq emal texnologiyalarını izah etmə, yük avtomobilinin hazırlanması ardıcılığını müəyyənləşdirmə, tərtibat bacarıqlarını nümayişəndirmə, təhlükəsizlik və gigiyena qaydalarına əmələtmə, əməkdaşlıq kimi qiymətləndirmə meyarlarından istifadə edilməsi tövsiyə olunur.

QAYÇI İLƏ İŞLƏMƏ ZAMANI TƏHLÜKƏSİZLİK TEXNİKASI QAYDALARI

1. Qayçıyı göstərilən yerdə (qayçı üçün qabda) saxlayın.
2. Qayçı ilə işlədikdə kəsmə istiqamətini diqqətlə izləyin.
3. Küt və oynaqda bərkitməsi boşalmış qayçı ilə işləməyin.
4. Qayçının kəsən hissələrini açıq qoymayın.
5. Bağlı qayçıyı üzükləri irəli olmaqla otürün.
6. İş zamanı materialı sol əllə elə saxlayın ki, barmaqlar qayçının kəsən hissəsindən kənarda olsun.

YAPIŞQANLA İŞLƏMƏ ZAMANI TƏHLÜKƏSİZLİK TEXNİKASI QAYDALARI

1. Yapışqanla ehtiyatla davranın. Yapışqan zəhərliidir!
2. Yapışqanı məmulatın səthinə yalnız fırça ilə sürün.
3. Yapışqanın sifətə, xüsusən gözlərə düşməsi yolverilməzdir.
4. İş qurtardıqdan sonra mütləq əlləri və fırçanı yumaq lazımdır.
5. Yapışqanla işlədikdə salfetdən istifadə edin.

İYNƏ İLƏ İŞLƏMƏ ZAMANI TƏHLÜKƏSİZLİK TEXNİKASI QAYDALARI

1. İynələri müəyyən olunmuş yerdə (iynə qabında) saxlayın.
2. İynəni ağıza almaq, paltarlara sancmaq qadağandır.
3. Barmağı zədələməmək üçün üsküklə (oymaqla) tikmək lazımdır.

İSTİFADƏ OLUNMUŞ ƏDƏBİYYAT SİYAHISI

Rus dilində

1. **Л.А.Кузнецова.** Технология. Ручной труд. 2 класс. «Просвещение», 2012.
2. **Н.А.Малышева.** Технология, 2 класс, учебник. «Дрофа», 2011.
3. **Н.А.Роговцева, Н.В.Богданова, Н.В.Добромыслова.** Технология, 2 класс, учебник. ФГОС, «Просвещение», 2012.
4. **Т.Рагозина, А.Гринева, И.Голованова.** Технология, 2 класс. «Академкнига», 2012.
5. **Н.А.Цирулик, Т.Н.Проснякова.** Технология. Уроки творчества, 2 класс. Издательский дом «Федоров», 2010.

BURAXILIŞ MƏLUMATI

TEKNOLOGİYA 2

Ümumi təhsil müəssisələrinin 2-ci sinifləri üçün
Texnologiya fənni üzrə dərsliyin (qrif nömrəsi: 2021-018)
METODİK VƏSAİTİ

Tərtibçi heyət:

Müəlliflər

Natiq Lyutfiq oğlu Axundov
Hümeyir Hüseyn oğlu Əhmədov
Svetlana İslam qızı Yahyayeva

Redaktor

Sevinc Nuruqızı

Bədii və texniki redaktor

Abdulla Ələkbərov

Dizaynerlər

Səadət Quluzadə, Əmiraslan Zaliyev

Korrektor

Günəl Məmmədova

Müəlliflik hüquqları qorunur. Xüsusi icazə olmadan bu nəşri və yaxud onun hər hansı hissəsini yenidən çap etdirmək, surətini çıxarmaq, elektron informasiya vasitələri ilə yaymaq qanuna ziddir.

Hesab-nəşriyyat həcmi 7,4. Fiziki çap vərəqi 9,0. Formatı 70x100'/₁₆.

Kəsindən sonra ölçüsü: 165x240. Səhifə sayı 96.

Şriftin adı və ölçüsü: məktəb və jurnal qarnituru, 10-12 pt.

Ofset kağızı. Ofset çapı. Sifariş . Tiraj . Pulsuz. Bakı–2021.

Əlyazmanın yığma verildiyi və çapa imzalandığı tarix: _____

Çap məhsulunu nəşr edən:
“Aspoliqraf LTD” MMC
(Bakı, AZ 1052, F.Xoyski küç., 151)

Çap məhsulunu istehsal edən:

LAYIHƏ

PULSUZ

LAYİHƏ